

Kwalificatiedossier mbo

Groene ruimte

Kwalificaties

- » **Medewerker hovenier**
- » **Medewerker groen en cultuurtechniek**
- » **Medewerker natuur, water en recreatie**
- » **Vakbekwaam hovenier**
- » **Vakbekwaam medewerker groen en cultuurtechniek**
- » **Vakbekwaam medewerker natuur, water en recreatie**
- » **Opzichter/uitvoerder groene ruimte**

Geldig vanaf

1 augustus 2015

Opleidingsdomein

Voedsel, natuur en leefomgeving (EZ) (Crebonr. 79150)

Penvoerder: Sectorkamer voedsel, groen en gastvrijheid
Ontwikkeld door: Aequor
Gelegitimeerd door: Sectorkamer Voedsel, groen en gastvrijheid
Op: 14-01-2016

Inhoudsopgave

Leeswijzer	5
Overzicht van het kwalificatiedossier	6
Basisdeel	8
1. Beroepsspecifieke onderdelen	8
B1-K1: Uitvoeren werkzaamheden ten behoeve van aanleg/inrichting en onderhoud/beheer natuur, grond en water	8
B1-K1-W1: Draagt zorg voor natuur, grond en water	10
B1-K1-W2: Hanteert gereedschappen ten behoeve van aanleg/inrichting en beheer/onderhoud	11
B1-K1-W3: Communiceert met klanten, gasten, publiek en/of derden	11
B1-K1-W4: Voert voorbereidende en afrondende werkzaamheden rondom aanleg/inrichting en onderhoud/beheer uit	12
2. Generieke onderdelen	14
Profieldeel	15
P1: Medewerker hovenier	15
P1-K1: Uitvoeren aanleg en onderhoud tuinen en parken	15
P1-K1-W1: Legt tuinen en/of parken aan	16
P1-K1-W2: Voert onderhoud uit aan tuinen en/of parken	16
P2: Medewerker groen en cultuurtechniek	17
P2-K1: Uitvoeren van groen- en cultuurtechnische werkzaamheden	17
P2-K1-W1: Bedient machines ten behoeve van groen- en cultuurtechnisch werk	18
P2-K1-W2: Voert onderhoud aan machines en gereedschappen uit	18
P3: Medewerker natuur, water en recreatie	19
P3-K1: Uitvoeren beheerwerk van bos, natuur, landschap en recreatieterreinen	19
P3-K1-W1: Beheert terreinen	19
P3-K1-W2: Onderhoudt gebouwen en/of voorzieningen	20
P3-K2: Zorg dragen voor publiek en/of gasten	21
P3-K2-W1: Voert gastheerschap uit	21
P3-K2-W2: Assisteert bij activiteiten	21
P4: Vakbekwaam hovenier	23
P4-K1: Uitvoeren en begeleiden aanleg en onderhoud tuinen en/of parken	23
P4-K1-W1: Legt tuinen en/of parken aan	24
P4-K1-W2: Voert onderhoud uit aan tuinen en/of parken	24
P4-K1-W3: Begeleidt medewerkers op vaktechnisch gebied	25
P4-K1-W4: Bewaakt de planning op de uitvoeringslocatie	25
P5: Vakbekwaam medewerker groen en cultuurtechniek	27
P5-K1: Uitvoeren en begeleiden van groen- en cultuurtechnische werkzaamheden	27
P5-K1-W1: Bedient machines ten behoeve van groen- en cultuurtechnisch werk	29
P5-K1-W2: Voert onderhoud aan machines en gereedschappen uit	29
P5-K1-W3: Begeleidt medewerkers op vaktechnisch gebied	29
P5-K1-W4: Bewaakt de planning op de uitvoeringslocatie	30
P6: Vakbekwaam medewerker natuur, water en recreatie	31

P6-K1: Uitvoeren en begeleiden van beheerwerk van bos, natuur, landschap, water en recreatieterreinen	31
P6-K1-W1: Beheert terreinen	32
P6-K1-W2: Onderhoudt gebouwen en/of voorzieningen	32
P6-K1-W3: Begeleidt medewerkers op vaktechnisch gebied	33
P6-K1-W4: Bewaakt de planning op de uitvoeringslocatie	33
P6-K2: Zorg dragen voor publiek en/of gasten	34
P6-K2-W1: Voert gastheerschap uit	34
P6-K2-W2: Begeleidt bij activiteiten	34
P7: Opzichter/uitvoerder groene ruimte	36
P7-K1: Organiseren van het werk in de groene ruimte	36
P7-K1-W1: Stelt een plan op en draagt zorg voor de realisatie	40
P7-K1-W2: Calculeert en bewaakt budget	40
P7-K1-W3: Levert het werk op	41
P7-K1-W4: Optimaliseert proces/werkwijze	41
P7-K1-W5: Stuurt medewerkers aan (in projecten)	41
Keuzedeel	43

Leeswijzer

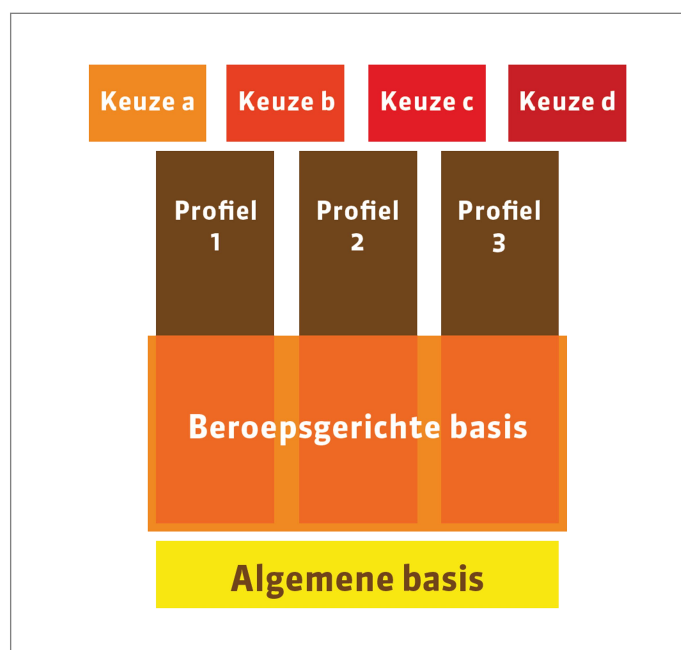
Het kwalificatiedossier voor het middelbaar beroepsonderwijs geeft weer wat de beginnend beroepsbeoefenaar moet kennen en kunnen aan het einde van de mbo - opleiding.

Opbouw dossier

Dit kwalificatiedossier bevat de kwalificatie - eisen voor één of meerdere mbo -beroepen en bestaat uit:

1. **Het basisdeel (B)**, dat gevormd wordt door:
  - a. De beroepsspecifieke onderdelen. Dit betreft gemeenschappelijke kerntaken en werkprocessen voor het gehele kwalificatie - dossier (met eventueel aanvullende eisen per profiel).
  - b. De generieke onderdelen. De generieke onderdelen zijn door de landelijke overheid geformuleerd. Het betreft de onderdelen:
    - Nederlandse taal;
    - rekenen;
    - loopbaan en burgerschap; en
    - voor zover het niveau 4 betreft: Engels.
2. Het **profieldeel (P)**. Profielen bestaan uit kerntaken (K) en werkprocessen (W) waarop de kwalificaties in dit kwalificatiedossier van elkaar verschillen.

Het kwalificatiedossier bevat een verwijzing naar het keuzedeel (D). Het keuzedeel vergroot de arbeidsmarktkansen van de mbo - student of vergemakkelijkt de doorstroom naar een vervolgstudie. Het vormt als het ware een 'plus' op het diploma. Het keuzedeel is dan ook geen onderdeel van de kwalificatie - eis, maar wordt wel op het diploma vermeld.

Taal en rekenen

De generieke eisen voor taal en rekenen zijn benoemd in het basisdeel. Als sprake is van beroepsspecifieke taal- en rekeneisen is dit aangegeven in de kolom 'vakkennis en vaardigheden'. Daarnaast kan in de kolom 'gedrag' een extra verduidelijking aangegeven zijn hoe deze beroepsspecifieke taal- en rekeneisen worden ingezet in een werkproces.

Verantwoordingsinformatie

Aanvullende (verantwoordings-)informatie bij dit kwalificatiedossier is te vinden op kwalificaties.s-bb.nl. Deze informatie is geen onderdeel van het kwalificatiedossier.

Overzicht van het kwalificatiedossier

Naam profiel	Mbo-niveau (EQF-niveau)	Wettelijke beroepsvereisten	Typering van de kwalificatie	Studieduur van de kwalificatie
P1 Medewerker hovenier	2	Nee	basisberoepsopleiding	3200
P2 Medewerker groen en cultuurtechniek	2	Nee	basisberoepsopleiding	3200
P3 Medewerker natuur, water en recreatie	2	Nee	basisberoepsopleiding	3200
P4 Vakbekwaam hovenier	3	Nee	vakopleiding	4800
P5 Vakbekwaam medewerker groen en cultuurtechniek	3	Nee	vakopleiding	4800
P6 Vakbekwaam medewerker natuur, water en recreatie	3	Nee	vakopleiding	4800
P7 Opzichter/uitvoerder groene ruimte	4	Nee	middenkaderopleiding	4800

Basisdeel

De gemeenschappelijke kerntaken en werkprocessen voor het gehele kwalificatiedossier zijn de volgende:

B1-K1 Uitvoeren werkzaamheden ten behoeve van aanleg/inrichting en onderhoud/beheer natuur, grond en water	B1-K1-W1	Draagt zorg voor natuur, grond en water
	B1-K1-W2	Hanteert gereedschappen ten behoeve van aanleg/inrichting en beheer/onderhoud
	B1-K1-W3	Communiqueert met klanten, gasten, publiek en/of derden
	B1-K1-W4	Voert voorbereidende en afrondende werkzaamheden rondom aanleg/inrichting en onderhoud/beheer uit

Profieldeel

De profielen in dit kwalificatiedossier hebben de volgende (specifieke) kerntaken en werkprocessen:

P1 Medewerker hovenier		
P1-K1 Uitvoeren aanleg en onderhoud tuinen en parken	P1-K1-W1	Legt tuinen en/of parken aan
	P1-K1-W2	Voert onderhoud uit aan tuinen en/of parken
P2 Medewerker groen en cultuurtechniek		
P2-K1 Uitvoeren van groen- en cultuurtechnische werkzaamheden	P2-K1-W1	Bedient machines ten behoeve van groen- en cultuurtechnisch werk
	P2-K1-W2	Voert onderhoud aan machines en gereedschappen uit
P3 Medewerker natuur, water en recreatie		
P3-K1 Uitvoeren beheerwerk van bos, natuur, landschap en recreatieterreinen	P3-K1-W1	Beheert terreinen
	P3-K1-W2	Onderhoudt gebouwen en/of voorzieningen

P3 Medewerker natuur, water en recreatie			
P3-K2	Zorg dragen voor publiek en/of gasten	P3-K2-W1	Voert gastheerschap uit
		P3-K2-W2	Assisteert bij activiteiten

P4 Vakbekwaam hovenier			
P4-K1	Uitvoeren en begeleiden aanleg en onderhoud tuinen en/of parken	P4-K1-W1	Legt tuinen en/of parken aan
		P4-K1-W2	Voert onderhoud uit aan tuinen en/of parken
		P4-K1-W3	Begeleidt medewerkers op vaktechnisch gebied
		P4-K1-W4	Bewaakt de planning op de uitvoeringslocatie

P5 Vakbekwaam medewerker groen en cultuurtechniek			
P5-K1	Uitvoeren en begeleiden van groen- en cultuurtechnische werkzaamheden	P5-K1-W1	Bedient machines ten behoeve van groen- en cultuurtechnisch werk
		P5-K1-W2	Voert onderhoud aan machines en gereedschappen uit
		P5-K1-W3	Begeleidt medewerkers op vaktechnisch gebied
		P5-K1-W4	Bewaakt de planning op de uitvoeringslocatie

P6 Vakbekwaam medewerker natuur, water en recreatie			
P6-K1	Uitvoeren en begeleiden van beheerwerk van bos, natuur, landschap, water en recreatieterreinen	P6-K1-W1	Beheert terreinen
		P6-K1-W2	Onderhoudt gebouwen en/of voorzieningen
		P6-K1-W3	Begeleidt medewerkers op vaktechnisch gebied
		P6-K1-W4	Bewaakt de planning op de uitvoeringslocatie
P6-K2	Zorg dragen voor publiek en/of gasten	P6-K2-W1	Voert gastheerschap uit
		P6-K2-W2	Begeleidt bij activiteiten

P7 Opzichter/uitvoerder groene ruimte			
P7-K1	Organiseren van het werk in de groene ruimte	P7-K1-W1	Stelt een plan op en draagt zorg voor de realisatie
		P7-K1-W2	Calculeert en bewaakt budget
		P7-K1-W3	Leverd het werk op
		P7-K1-W4	Optimaliseert proces/werkwijze
		P7-K1-W5	Stuurt medewerkers aan (in projecten)

Basisdeel

1. Beroepsspecifieke onderdelen

Typering van de beroepengroep	
Context	
<p>Iedere beginnend beroepsbeoefenaar in het werkveld groene ruimte is werkzaam in of gericht op de buitenruimte. Het kan gaan om tuinen, plantsoenen, bossen, natuurterreinen, water(partijen), recreatieterreinen of landschappen.</p> <p>Groen als onderdeel van de leefomgeving wordt als steeds belangrijker ervaren door publiek en politiek. Een groene omgeving heeft een aantoonbaar positief effect op de gezondheid en het welzijn van mensen en is ook in economisch opzicht aantoonbaar van grote betekenis. In de groene ruimte is aandacht voor duurzaamheid en de maatschappelijke en economische functie erg belangrijk.</p> <p>De beginnend beroepsbeoefenaar kan in verschillende typen bedrijven werken. Hij kan werkzaam zijn bij een instelling of een overheidsorganisatie, maar hij kan ook als zelfstandige werken of in loondienst bij een particulier bedrijf.</p>	
Typerende beroepshouding	
<p>De beginnend beroepsbeoefenaar heeft passie voor het buiten zijn/werken en voor de natuur/het groen. Bij alle werkzaamheden wordt de impact ervan op de bodem, het water en/of de flora en fauna afgewogen.</p> <p>De beginnend beroepsbeoefenaar in de groene ruimte is klant-/gastgericht en stelt zich dienstverlenend op. Hij werkt vaak in het bijzijn van klanten, gasten, omstanders en/of derden. Hij dient zich bewust te zijn van en rekening te houden met zijn omgeving. Hij draagt verantwoordelijkheidsgevoel en werkt samen met collega's.</p> <p>In al zijn werkzaamheden streeft de beginnend beroepsbeoefenaar kwaliteit na en is hij kostenbewust. De beginnend beroepsbeoefenaar is te allen tijde alert op de veiligheid van zichzelf en van omstanders.</p>	
Resultaat van de beroepengroep	
<p>De groene ruimte is conform afspraken en met aandacht voor duurzaamheid en de maatschappelijke en economische functie aangelegd, beheerd en onderhouden. Er is sprake van een goede relatie tussen de opdrachtgever, overige relaties en de medewerkers van het bedrijf.</p>	

B1-K1: Uitvoeren werkzaamheden ten behoeve van aanleg/inrichting en onderhoud/beheer natuur, grond en water		
Complexiteit		
<p>De complexiteit van het beroep wordt bepaald door de grote diversiteit aan werkzaamheden en de wisselende omstandigheden waar de beroepsbeoefenaar mee te maken heeft. Het gaat dan onder andere om weersomstandigheden en terreinomstandigheden die aanpassing van de werkzaamheden kunnen vragen.</p> <p>Daarnaast heeft de beroepsbeoefenaar te maken met diverse wet- en regelgeving, zoals de Flora- en faunawetgeving.</p> <p>Een extra complicerende factor is de aanwezigheid van klanten, gasten en/of publiek tijdens de werkzaamheden.</p>		
Voor Medewerker hovenier geldt aanvullend: Het gaat veelal om routinematige werkzaamheden en werk waarvoor standaardwerkzaamheden gelden. Hij beschikt over algemene basiskennis en basisvaardigheden voor uitoefening van het beroep. Hij heeft basiskennis van feiten van het werkgebied groene ruimte. Tevens beschikt hij over praktische	Voor Medewerker groen en cultuurtechniek geldt aanvullend: Het gaat veelal om routinematige werkzaamheden en werk waarvoor standaardwerkzaamheden gelden. Hij beschikt over algemene basiskennis en basisvaardigheden voor uitoefening van het beroep. Hij heeft basiskennis van feiten van het werkgebied groene ruimte. Tevens beschikt hij over praktische	Voor Medewerker natuur, water en recreatie geldt aanvullend: Het gaat veelal om routinematige werkzaamheden en werk waarvoor standaardwerkzaamheden gelden. Hij beschikt over algemene basiskennis en basisvaardigheden voor uitoefening van het beroep. Hij heeft basiskennis van feiten van het werkgebied groene ruimte. Tevens beschikt hij over praktische

B1-K1: Uitvoeren werkzaamheden ten behoeve van aanleg/inrichting en onderhoud/beheer natuur, grond en water

vaardigheden om taken uit te voeren door toepassing van basismethodes, hulpmiddelen, materialen en informatie.

vaardigheden om taken uit te voeren door toepassing van basismethodes, hulpmiddelen, materialen en informatie.

vaardigheden om taken uit te voeren door toepassing van basismethodes, hulpmiddelen, materialen en informatie.

Voor Vakbekwaam hovenier geldt aanvullend:

Het gaat veelal om routinematige werkzaamheden en werk waarvoor standaardwerkzaamheden gelden. Hij beschikt over kennis en vaardigheden voor uitoefening van het beroep. Hij heeft kennis van feiten, processen en algemene begrippen van het werkveld groene ruimte. Tevens beschikt hij over praktische vaardigheden om taken uit te voeren door toepassing van basismethodes, hulpmiddelen, materialen en informatie.

Voor Vakbekwaam medewerker groen en cultuurtechniek geldt aanvullend:

Het gaat veelal om routinematige werkzaamheden en werk waarvoor standaardwerkzaamheden gelden. Hij beschikt over kennis en vaardigheden voor uitoefening van het beroep. Hij heeft kennis van feiten, processen en algemene begrippen van het werkveld groene ruimte. Tevens beschikt hij over praktische vaardigheden om taken uit te voeren door toepassing van basismethodes, hulpmiddelen, materialen en informatie.

Voor Vakbekwaam medewerker natuur, water en recreatie geldt aanvullend:

Het gaat veelal om routinematige werkzaamheden en werk waarvoor standaardwerkzaamheden gelden. Hij beschikt over kennis en vaardigheden voor uitoefening van het beroep. Hij heeft kennis van feiten, processen en algemene begrippen van het werkveld groene ruimte. Tevens beschikt hij over praktische vaardigheden om taken uit te voeren door toepassing van basismethodes, hulpmiddelen, materialen en informatie.

Voor Opzichter/uitvoerder groene ruimte geldt aanvullend:

Het gaat veelal om een grote diversiteit aan werkzaamheden. Hij verricht werkzaamheden waarvoor standaardwerkwijzen gelden, maar ook werkzaamheden waar dit naar eigen inzicht wordt uitgevoerd. Hij beschikt over specialistische kennis van en vaardigheden voor uitoefening van het beroep en heeft theoretische kennis van het werkveld en het beroep. Hij beschikt over cognitieve en praktische vaardigheden om taken uit te voeren en problemen op te lossen door de keuze en toepassing van basismethodes, hulpmiddelen, materialen en informatie.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar heeft een uitvoerende rol en is verantwoordelijk voor zijn eigen werk. Hij werkt samen met collega's en leidinggevend.

Voor Medewerker hovenier geldt aanvullend:

Hij volgt instructies op.

Voor Medewerker groen en cultuurtechniek geldt aanvullend:

Hij volgt instructies op.

Voor Medewerker natuur, water en recreatie geldt aanvullend:

Hij volgt instructies op.

Voor Vakbekwaam hovenier geldt aanvullend:

Hij werkt op aanwijzing van de opzichter/uitvoerder of ondernemer. Heeft een aansturende rol en is verantwoordelijk voor het werk van zijn ploeg.

Voor Vakbekwaam medewerker groen en cultuurtechniek geldt aanvullend:

Hij werkt op aanwijzing van de opzichter/uitvoerder of ondernemer. Heeft een aansturende rol en is verantwoordelijk voor het werk van zijn ploeg.

Voor Vakbekwaam medewerker natuur, water en recreatie geldt aanvullend:

Hij werkt op aanwijzing van de opzichter/uitvoerder of ondernemer. Hij heeft een aansturende rol en is verantwoordelijk voor het werk van zijn ploeg.

Voor Opzichter/uitvoerder groene ruimte geldt aanvullend:

B1-K1: Uitvoeren werkzaamheden ten behoeve van aanleg/inrichting en onderhoud/beheer natuur, grond en water

De beginnend opzichter/uitvoerder groene ruimte is eindverantwoordelijk voor (een deel van) de onderneming/organisatie. Hij heeft een organisatorische, coördinerende, controlerende en aansturende rol. Hij werkt zelfstandig en legt achteraf verantwoording af. Hij werkt samen met derden.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- VAKKENNIS EN VAKVAARDIGHEID MOET GELEZEN WORDEN OP HET NIVEAU VAN HET PROFIEL ZOALS BESCHREVEN ONDER COMPLEXITEIT.
- heeft kennis van bodemkunde (o.a. beluchting, drainage, gesteldheid van de grond, etc.) en basis bodembewerking
- heeft kennis van de regelgeving omtrent scheiden van restmateriaal
- heeft kennis van de vaktaal/het jargon van de branche
- heeft kennis van ecologie/natuurlijke processen
- heeft kennis van het werkveld groene ruimte en de verschillende branches
- heeft kennis van in het bedrijf geldende kwaliteitsnormen
- heeft kennis van materialen en hun kenmerken
- heeft kennis van omgangsvormen
- heeft kennis van principes van communicatie
- heeft kennis van relevante wet- en regelgeving
- heeft kennis van verschillende landschappen en de bijbehorende kenmerken
- heeft kennis van voorkomende flora en fauna en de bijbehorende kenmerken (zie branchevereisten voor plantenkennekaart)
- heeft kennis van waterbeheer
- kan arbo-richtlijnen toepassen
- kan bodemgesteldheid verbeteren
- kan de meest voorkomende machines bedienen
- kan groeiplaatsverbetering toepassen
- kan meetkundige berekeningen maken
- kan persoonlijke beschermingsmiddelen hanteren
- kan samenwerken met collega's
- kan tekeningen lezen
- kan verschillende werkmethoden en technieken toepassen
- kan zich op professionele wijze presenteren
- kan ziekten en plagen constateren

Voor Medewerker hovenier geldt aanvullend:
N.v.t.

Voor Medewerker groen en cultuurtechniek geldt aanvullend:
N.v.t.

Voor Medewerker natuur, water en recreatie geldt aanvullend:
N.v.t.

Voor Vakbekwaam hovenier geldt aanvullend:
N.v.t.

Voor Vakbekwaam medewerker groen en cultuurtechniek geldt aanvullend:
N.v.t.

Voor Vakbekwaam medewerker natuur, water en recreatie geldt aanvullend:
N.v.t.

Voor Opzichter/uitvoerder groene ruimte geldt aanvullend:
N.v.t.

B1-K1-W1: Draagt zorg voor natuur, grond en water

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar monitort flora en fauna en beoordeelt de kwaliteit van grond en water. Hij signaleert ziekten en plagen en onderneemt hierop actie, passend bij zijn functie en verantwoordelijkheid.

B1-K1-W1: Draagt zorg voor natuur, grond en water

Hij signaleert (risico)factoren in de omgeving die de natuur, grond en water beïnvloeden en onderneemt actie om ongewenste effecten uit te schakelen, eventueel in overleg met zijn leidinggevende en/of opdrachtgever. Hij is zich bewust van het effect van zijn handelen op de natuur, grond en water en bevordert de samenhang tussen natuur, grond en water.

Resultaat

De natuur, grond en water zijn in optimale conditie, afgestemd op de wens van de klant/opdrachtgever.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- beoordeelt vakkundig de staat van natuur, grond en water;
- signaleert afwijkingen aan flora en fauna en onderneemt passende actie;
- houdt rekening met flora en fauna bij zijn werkzaamheden;
- is zich bewust van (financiële) gevolgen van zijn acties;
- past zijn werkzaamheden aan op de eigenschappen van bodem, grond en (plant)materiaal;
- checkt gedisciplineerd de omgevingsfactoren.

De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen, Bedrijfsmatig handelen, Samenwerken en overleggen

B1-K1-W2: Hanteert gereedschappen ten behoeve van aanleg/inrichting en beheer/onderhoud**Omschrijving**

De beginnend beroepsbeoefenaar hanteert gereedschappen bij het uitvoeren van zijn werkzaamheden. Hij maakt gereedschappen gebruiksklaar, checkt de instellingen en signaleert eventuele mankementen en/of storingen. Zo nodig verhelpt hij deze direct of waarschuwt hij zijn leidinggevende. Hij controleert de noodzakelijke veiligheidsvoorzieningen en neemt zo nodig maatregelen.

Resultaat

De gereedschappen zijn gereed voor gebruik en werken volgens specificaties.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- hanteert gereedschappen op effectieve en zorgvuldige wijze;
- controleert vooraf de aanwezigheid en werking van de noodzakelijke veiligheidsvoorzieningen;
- voert de werkzaamheden op een bedreven wijze uit;
- volgt veiligheidsvoorschriften op;
- signaleert afwijkingen vroegtijdig en meldt deze zo mogelijk direct aan zijn leidinggevende.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen

B1-K1-W3: Communiceert met klanten, gasten, publiek en/of derden**Omschrijving**

Bij het werken in de groene ruimte communiceert de beginnend beroepsbeoefenaar met klanten/opdrachtgevers, publiek, gasten en/of derden. Hij beantwoordt vragen en verwijst door wanneer dat nodig is. Hij informeert over de werkzaamheden/activiteiten. Hij neemt klachten in ontvangst en behandelt deze volgens de bedrijfsprocedure en binnen zijn eigen verantwoordelijkheidsgebied.

Voor Vakbekwaam hovenier geldt aanvullend:
N.v.t.

Voor Vakbekwaam medewerker groen en cultuurtechniek geldt aanvullend:
N.v.t.

Voor Vakbekwaam medewerker natuur, water en recreatie geldt aanvullend:

Voor Opzichter/uitvoerder groene ruimte geldt aanvullend:

B1-K1-W3: Communiceert met klanten, gasten, publiek en/of derden

N.v.t.	Hij inventariseert in de voorbereiding van een project de wensen van de klant/opdrachtgever. Hij bespreekt de mogelijkheden en onmogelijkheden.
Resultaat	
Klanten/opdrachtgever, gasten, publiek en/of derden zijn op correcte wijze te woord gestaan.	
Voor Vakbekwaam hovenier geldt aanvullend: N.v.t.	Voor Vakbekwaam medewerker groen en cultuurtechniek geldt aanvullend: N.v.t.
Voor Vakbekwaam medewerker natuur, water en recreatie geldt aanvullend: N.v.t.	Voor Opzichter/uitvoerder groene ruimte geldt aanvullend: De wens en verwachtingen van de klant/opdrachtgever zijn in beeld.
Gedrag	
De beginnend beroepsbeoefenaar: - roept tijdig de hulp van collega's in; - luistert aandachtig en toont begrip voor de standpunten/houding van de ander; - beantwoordt vragen op correcte wijze; - legt informatie op een begrijpelijke en correcte manier uit.	
Voor Vakbekwaam hovenier geldt aanvullend: - presenteert zich aan het publiek als ter zake kundig.	Voor Vakbekwaam medewerker groen en cultuurtechniek geldt aanvullend: - presenteert zich aan het publiek als ter zake kundig.
Voor Vakbekwaam medewerker natuur, water en recreatie geldt aanvullend: - presenteert zich aan het publiek als ter zake kundig.	Voor Opzichter/uitvoerder groene ruimte geldt aanvullend: - bouwt relaties op met mensen die een positieve bijdrage kunnen leveren aan het netwerk en draagvlak voor de organisatie en onderhoudt het netwerk; - profileert zich op positieve wijze binnen zijn netwerk; - presenteert zich aan het publiek als ter zake kundig.

B1-K1-W4: Voert voorbereidende en afrondende werkzaamheden rondom aanleg/inrichting en onderhoud/beheer uit

Omschrijving
De beginnend beroepsbeoefenaar maakt het terrein toegankelijk en schoont het terrein op. Hij voert restmateriaal af. Hij bewerkt de grond. Hij meet en zet uit en zorgt ervoor dat de benodigde materialen en materieel tijdig beschikbaar zijn. Hij laat na afronding van de werkzaamheden het terrein netjes achter. Hij voert dagelijkse onderhoudswerkzaamheden aan machines uit. Hij verricht alle nodige administratieve handelingen (onder andere registratie uren, inzet machines, gebruikte materialen).
Voor Opzichter/uitvoerder groene ruimte geldt aanvullend: De beginnend uitvoerder/opzichter groene ruimte stelt een bestek, inrichtings-, onderhouds-, en/of beheersplan op. Hij inventariseert het terrein en de omgeving. Hij gaat op zoek naar de benodigde informatie om de wensen van de klant/opdrachtgever om te zetten in een bestek, inrichtings-, onderhouds-, en/of beheersplan.
Resultaat
De werkzaamheden rondom aanleg en onderhoud/beheer kunnen volgens planning worden uitgevoerd. Alle administratie is op orde.
Voor Opzichter/uitvoerder groene ruimte geldt aanvullend: Er is een bestek, inrichtings-, onderhouds- en/of beheersplan gebaseerd op de wensen van de opdrachtgever, mogelijkheden en beperkingen van de omgeving, trends en ontwikkelingen en de verzamelde informatie.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- voert de voorbereidingsactiviteiten op de juiste wijze en in het juiste tempo uit;
- voert restmateriaal volgens voorschrift af;
- vult registratieformulieren leesbaar en correct in;
- controleert de eigen werkzaamheden.

De onderliggende competenties zijn: Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen, Kwaliteit leveren

Voor Opzichter/uitvoerder groene ruimte geldt aanvullend:

- verzamelt en combineert alle gegevens;
- houdt rekening met de consequenties voor de omgeving;
- houdt rekening met de wensen en verwachtingen van de klant/opdrachtgever.

De onderliggende competenties zijn: Ethisch en integer handelen, Onderzoeken, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten

2. Generieke onderdelen

Elke kwalificatie kent - naast (beroepsgerichte) specifieke kwalificatie-eisen - ook generieke kwalificatie-eisen.

Nederlandse taal

Het generieke examenonderdeel Nederlandse taal maakt deel uit van elke kwalificatie in dit kwalificatiedossier. De referentieniveaus en de kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in bijlage 1 bij het Besluit referentieniveau Nederlandse taal en rekenen. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027879> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Rekenen

Het generieke examenonderdeel rekenen maakt deel uit van elke kwalificatie in dit kwalificatiedossier. De referentieniveaus en de kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in de bijlagen 2 en 3 bij het Besluit referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027879> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Loopbaan en burgerschap

Het generieke examenonderdeel loopbaan en burgerschap maakt deel uit van elke kwalificatie in dit kwalificatiedossier. De kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in bijlage 1 bij het Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027963> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Engels (alleen voor niveau 4)

Het generieke examenonderdeel Engels maakt deel uit van elke kwalificatie op mbo-niveau 4 in dit kwalificatiedossier. De referentieniveaus en de kwalificatie-eisen voor dit generieke onderdeel zijn opgenomen in bijlage 2 bij het Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB. Deze bijlage is te vinden op <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027963> en vormt integraal onderdeel van het kwalificatiedossier.

Profieldeel

P1 Medewerker hovenier
Mbo-niveau
2
Typering van het beroep
<p>De beginnend medewerker hovenier is gericht op het aanleggen en onderhouden van groen. Het gaat om tuinen van particulieren, maar ook om een park, kasteeltuin, instellingstuin, stadsgroen, etc.</p> <p>Omdat het groen een maatschappelijke of sociale functie heeft is aandacht voor functionaliteit en enig gevoel voor esthetiek van belang.</p> <p>Tevens is oog voor detail een kenmerk van een beginnend medewerker hovenier. Het gaat dan zowel om afwerkingsniveau, als in de uitvoering van de werkzaamheden als in het klantencontact. Hij is communicatief en sociaal vaardig. In de interactie met de klant is vakdeskundigheid van groot belang.</p> <p>De beginnend medewerker hovenier heeft aandacht voor duurzaamheid. Het gaat hier bijvoorbeeld om materiaalkeuze, verwerking van afval, gebruik van (niet chemische) bestrijdingsmiddelen, gebruik van machines en het bewust omgaan met (drink)water.</p>
Wettelijke beroepsvereisten
Nee
Branchevereisten
Ja
Toelichting branchevereisten
VHG Plantenkenniskaart hovenier; De plantenkenniskaart voor hoveniers wordt beheerd door de VHG (www.vhg.org).

P1-K1 Uitvoeren aanleg en onderhoud tuinen en parken
Complexiteit
<p>De werkzaamheden van de beginnend medewerker hovenier zijn veelal routinematig van aard.</p> <p>Hij beschikt over algemene basiskennis en -vaardigheden voor het aanleggen en onderhouden van tuinen/parken. Hij vraagt de leidinggevende om advies bij wisselende en onverwachte omstandigheden.</p>
Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid
<p>De beginnend medewerker hovenier werkt veelal in teamverband.</p> <p>Hij voert zijn werk uit na instructie en volgt deze op.</p> <p>Hij is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het eigen werk en zorgt voor veiligheid op de werkplek, waaronder gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen.</p>
Vakkennis en vaardigheden
<p>De beginnend beroepsbeoefenaar:</p> <ul style="list-style-type: none">
▪ heeft basiskennis van bemestingsleer (organisch en anorganisch)
▪ heeft basiskennis van de meest voorkomende bodemsoorten (kenmerken, gebruik, bewerking)
▪ heeft basiskennis van maatregelen om gewenste groei- en bloeiwijze te waarborgen
▪ heeft kennis van veiligheid (volgens de regels van het VCA)
▪ kan dode materialen toepassen en verwerken
▪ kan levend materiaal in alle seizoenen herkennen
▪ kan plantmateriaal toepassen en verwerken

P1-K1-W1 Legt tuinen en/of parken aan

Omschrijving

De beginnend medewerker hovenier verricht diverse werkzaamheden ten behoeve van de aanleg van tuin en/of park. Hij verricht grondwerk en verzorgt de bemesting. Hij voert eenvoudig egalisatiewerk uit.

Vervolgens brengt hij verhardingen, beplanting en gazon aan en werkt mee bij de aanleg van vijvers/waterpartijen.

Hij meldt beschadigingen en afwijkingen aan flora en fauna.

Resultaat

De tuin/het park is aangelegd.

Gedrag

De beginnend medewerker hovenier:

- gebruikt materieel op effectieve en bedreven wijze;
- werkt zorgvuldig en precies;
- werkt volgens tekening/bestek en instructie/opdracht;
- werkt op fysiek verantwoorde wijze;
- zorgt voor een nette afwerking;
- houdt rekening met consequenties voor omgeving/milieu bij keuze materialen, inzet van machines en afvoer van materiaal.

De onderliggende competenties zijn: Ethisch en integer handelen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Kwaliteit leveren

P1-K1-W2 Voert onderhoud uit aan tuinen en/of parken

Omschrijving

De beginnend medewerker hovenier voert onderhoud aan beplanting (bomen, heesters, vaste planten, wisselbeplanting) en gazon/grasvelden uit. Hij bewerkt de bodem, voert bodemverbetering en bemesting uit. Hij snoeit beplanting, zet beplanting af, geeft water en verwerkt snoeiafval. Hij maait het gazon en steekt de kanten af. Hij belucht, bemest en verticuteert.

Daarnaast pleegt hij onderhoud aan (half)verharding, bouwkundige elementen en vijvers/waterpartijen en houdt ze schoon.

Hij meldt beschadigingen en afwijkingen aan de flora en fauna bij zijn leidinggevende.

Resultaat

Het onderhoud aan de tuin/het park is uitgevoerd.

Gedrag

De beginnend medewerker hovenier:

- gebruikt materieel op effectieve en bedreven wijze;
- werkt zorgvuldig en precies;
- werkt volgens instructie/opdracht;
- werkt op fysiek verantwoorde wijze;
- zorgt voor een nette afwerking;
- houdt rekening met consequenties voor omgeving/milieu bij keuze materialen, inzet van machines en afvoer van materiaal.

De onderliggende competenties zijn: Ethisch en integer handelen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Kwaliteit leveren

P2 Medewerker groen en cultuurtechniek

Mbo-niveau

2

Typering van het beroep

De beginnend medewerker groen en cultuurtechniek houdt zich bezig met werkzaamheden rondom groen, grond en infra die plaatsvinden in de openbare ruimte. Het kan gaan om grondverzet, bodembewerking, maaien van bermen en/of sportterreinen, plantsoenen, etc. Hij werkt graag met grote machines.

De samenhang tussen groen, infra en techniek is van belang bij het uitvoeren van de werkzaamheden. Hij voert vaak, alleen, een opdracht uit op een externe locatie; hij dient met deze verantwoordelijkheid om te kunnen gaan en de opdracht zelfstandig te kunnen uitvoeren.

Wettelijke beroepsvereisten

Nee

Branchevereisten

Ja

Toelichting branchevereisten

Voor de beginnend beroepsbeoefenaar in de groenvoorziening geldt de eis:

- VHG Plantenkenniskaart groenvoorziener; de plantenkenniskaart voor groenvoorzieners wordt beheerd door de VHG (www.vhg.org).

P2-K1 Uitvoeren van groen- en cultuurtechnische werkzaamheden

Complexiteit

De werkzaamheden zijn veelal routinematig of repeterend van aard. Het werk wordt complex doordat het werken met machines en gereedschappen in de openbare ruimte maakt dat de medewerker te allen tijde alert moet zijn en de veiligheid van zichzelf en omstanders in de gaten moet houden. Hij beschikt over algemene basiskennis en -vaardigheden voor het uitvoeren van groen- en cultuurtechnische werkzaamheden.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend medewerker groen- en cultuurtechnische werkzaamheden werkt, afhankelijk van de omvang van het bedrijf, alleen of in teamverband. Hij werkt zelfstandig op aanwijzing van zijn leidinggevende. Hij is verantwoordelijk voor de kwaliteit van zijn eigen werk. Hij past persoonlijke beschermingsmiddelen toe en hij zorgt voor een veilige werkplek. Daarbij zorgt hij voor veilig functionerende machines.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft basiskennis van (het voorkomen van) graafschade (kabels, leidingen, boomwortels)
- heeft basiskennis van bemestingsleer (organisch en anorganisch)
- heeft basiskennis van de gevolgen van de keuze voor het soort materieel op de bodem (o.a. berijdbaarheid bodem)
- heeft basiskennis van de meest voorkomende grondsoorten en weet waar rekening mee moet worden gehouden bij herkenning, gebruik en verwerking
- heeft basiskennis van GIS
- heeft basiskennis van technische voorzieningen en inrichtingselementen zoals straatmeubilair, speeltoestellen, etc.
- heeft basiskennis van verschillende typen verhardingen (kenmerken, toepassing en vereisten)
- heeft basiskennis van waterkwaliteit en waterhuishouding
- heeft kennis van de verkeersregels voor rijden op de openbare weg
- heeft kennis van veilig werken langs de weg (crow 69b)
- heeft kennis van veiligheid (volgens de regels van het VCA)
- kan dode materialen op een juiste manier verwerken
- kan levende materialen op een juiste manier verwerken
- kan machines bedienen

P2-K1 Uitvoeren van groen- en cultuurtechnische werkzaamheden

- kan technische voorzieningen op een juiste manier verwerken en plaatsen
- kan tekeningen lezen en eenvoudige landmeet- en waterpaswerkzaamheden uitvoeren (o.a. met behulp van lasser)

P2-K1-W1 Bedient machines ten behoeve van groen- en cultuurtechnisch werk

Omschrijving

De beginnend medewerker groen en cultuurtechniek voert verschillende werkzaamheden uit met diverse soorten machines en gereedschappen, zoals grondverzet, aanleg van water, aanbrengen van verhardingen, technische voorzieningen en aanleg van groen.

De beginnend medewerker groen en cultuurtechniek bereidt de werkzaamheden voor door de machines inzet- en/of transport klaar te maken. Hij bereidt de machines voor op de geplande werkzaamheden, stelt de machines af en rijdt met machines en werktuigen naar de uitvoeringslocatie.

Hij bereidt de werkplek voor op de werkzaamheden, zoals het afzetten van de werkplek, meten en uitzetten, etc. Hij voert vervolgens de werkzaamheden uit. In voorkomende gevallen rijdt de medewerker ook op de openbare weg.

Resultaat

De machines zijn op correcte wijze ingezet en bediend.

Gedrag

De beginnend medewerker groen en cultuurtechniek:

- gebruikt en bedient machines en gereedschappen op effectieve en bedreven wijze;
- past veiligheidsvoorschriften toe en is daarbij alert op omstanders/publiek;
- houdt de verkeersregels in acht en anticipeert op de andere weggebruikers;
- werkt volgens planning en in opdracht van zijn leidinggevende.

De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen

P2-K1-W2 Voert onderhoud aan machines en gereedschappen uit

Omschrijving

De beginnend medewerker groen en cultuurtechniek voert het dagelijks onderhoud uit, zoals olie peilen en reinigen van filters, en verricht standaardcontroles.

Hij ruimt gereedschappen en materialen na gebruik netjes op.

Resultaat

De machines en gereedschappen zijn veilig en gereed voor gebruik.

Gedrag

De beginnend medewerker groen en cultuurtechniek:

- kiest de juiste materialen en middelen en zet ze op effectieve wijze in;
- vult registratieformulieren leesbaar en correct in;
- voert het onderhoud op bedreven wijze uit.

De onderliggende competenties zijn: Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten

P3 Medewerker natuur, water en recreatie

Mbo-niveau

2

Typering van het beroep

De beginnend medewerker natuur, water en recreatie voert zijn werkzaamheden uit in bos, natuurbeheer, water en/of recreatieterreinen.

Hij heeft tijdens zijn werkzaamheden te maken met publiek, gasten en/of derden. Hij heeft een klantgerichte houding en geeft vorm aan goed gastheerschap. Hij houdt bij al zijn werkzaamheden rekening met de wensen/verwachtingen van de gast/het publiek. Het werken met mensen vraagt inlevingsvermogen en sociale vaardigheden.

Wettelijke beroepsvereisten

Nee

Branchevereisten

Nee

P3-K1 Uitvoeren beheerwerk van bos, natuur, landschap en recreatieterreinen

Complexiteit

De werkzaamheden zijn veelal routinematig of repeterend van aard.

De complexiteit wordt verhoogd doordat het beheer altijd over langere termijn gaat. Het is een continu proces, waardoor de medewerker zich bewust dient te zijn van de gevolgen van zijn handelen.

Daarnaast werkt hij in aanwezigheid van gasten en/of publiek. Hij dient hier bij de uitvoering van zijn werkzaamheden rekening mee te houden.

Hij beschikt over algemene basiskennis en -vaardigheden voor het beheerwerk. Hij vraagt de leidinggevende om advies bij wisselende en onverwachte omstandigheden.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend medewerker natuur, water en recreatie werkt, afhankelijk van de omvang van het bedrijf, in teamverband of alleen. Hij werkt op aanwijzing en onder verantwoordelijkheid van zijn leidinggevende.

Hij is verantwoordelijk voor de kwaliteit van zijn eigen werk, past persoonlijke beschermingsmiddelen toe en zorgt voor een veilige werkplek.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft basiskennis van de groeiwijze van bomen en planten (licht-/ruimtebehoefte)
- heeft basiskennis van de toepassingsmogelijkheden van planten
- heeft basiskennis van inlandse flora en fauna
- heeft basiskennis van natuurlijke systemen (samenhang water, lucht en land)
- heeft kennis van veiligheid (volgens de regels van het VCA)
- kan (eenvoudige) bouwkundige werken aanleggen (zoals bankjes, prullenbakken, bruggetjes, etc.)
- kan geautomatiseerde systemen gebruiken
- kan landmeten en waterpassen uitvoeren (o.a. met behulp van laser)

P3-K1-W1 Beheert terreinen

Omschrijving

De beginnend medewerker natuur, water en recreatie voert verschillende werkzaamheden uit rondom het beheer van bos, natuur, water en/of recreatieterreinen. Afhankelijk van de opdracht blest hij bomen, oogst hout, onderhoudt en ontwikkelt het terrein, verbetert de bodem- en/of waterkwaliteit en voert hij begrazingsbeheer uit. Hij signaleert afwijkingen aan flora en fauna en meldt deze bij zijn leidinggevende.

P3-K1-W1 Beheert terreinen

Resultaat

De werkzaamheden zijn op veilige wijze en volgens instructie uitgevoerd.

Gedrag

De beginnend medewerker natuur, water en recreatie:

- gebruikt machines en gereedschappen op effectieve en bedreven wijze;
- volgt veiligheidsvoorschriften op;
- beheert de natuur waarbij de samenhang tussen water, bodem, plant en dier wordt bevorderd;
- toont omgevingsbewustzijn door rekening te houden met omgeving, gasten en publiek;
- werkt volgens instructie.

De onderliggende competenties zijn: Ethisch en integer handelen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen

P3-K1-W2 Onderhoudt gebouwen en/of voorzieningen

Omschrijving

De beginnend medewerker natuur, water en recreatie controleert de gebouwen en/of voorzieningen (speeltoestellen, natuurlijke speelterreinen, zwembad, camping, verhardingen, terreinmeubilair, etc.) en voert eenvoudige reparaties en/of onderhoudswerkzaamheden in overleg zelf uit. Hij zorgt ervoor dat de constructie er verzorgd uitziet en dat het aan de gestelde (veiligheids)eisen voldoet.

Resultaat

De gebouwen en/of voorzieningen zijn veilig en goed onderhouden.

Gedrag

De beginnend medewerker natuur, water en recreatie:

- voert eenvoudig onderhoud/reparaties op bedreven wijze uit;
- registreert alle gegevens rondom afwijkingen, reparaties en onderhoudswerkzaamheden op correcte wijze;
- gebruikt materialen en materieel op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig mee om;
- toont omgevingsbewustzijn door rekening te houden met omgeving/gasten/publiek.

De onderliggende competenties zijn: Ethisch en integer handelen, Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten

P3-K2 Zorg dragen voor publiek en/of gasten

Complexiteit

De werkzaamheden zijn veelal routinematig of repeterend van aard. Het werk wordt complex doordat er altijd gasten/publiek aanwezig is dat komt voor recreatieve doeleinden. De wensen van gasten/publiek kunnen conflicteren met de werkzaamheden. De beginnend medewerker natuur, water en recreatie dient hier op gepaste wijze mee om te gaan.

Hij beschikt over basiskennis wat betreft sociale interactie en sociale veiligheid. Hij vraagt de leidinggevende om advies bij onverwachte omstandigheden.

Hij beheerst praktische vaardigheden om taken uit te voeren door toepassing van basismethodes, hulpmiddelen, materialen en informatie.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend medewerker natuur, water en recreatie werkt uitvoerend en op aanwijzing van zijn leidinggevende. Hij volgt instructies op over de uit te voeren werkzaamheden en bijbehorende handelingen. Hij is verantwoordelijk voor eenvoudige taken, zoals het zorgdragen voor materialen.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft basiskennis van een calamiteitenplan
- heeft basiskennis van groepsgedrag
- kan attributen/materialen voor activiteiten inzetten
- kan eerste hulp verlenen bij calamiteiten
- kan kennis over verschillende doelgroepen/culturen toepassen in de omgang met gasten/publiek
- kan presentatietechnieken toepassen

P3-K2-W1 Voert gastheerschap uit

Omschrijving

De beginnend medewerker natuur, water en recreatie geeft uitleg over de werkzaamheden die uitgevoerd worden, informeert gasten over huisregels, voorzieningen en recreatiemogelijkheden en beantwoordt vragen.

Ook geeft de beginnend medewerker natuur, water en recreatie aanwijzingen met betrekking tot veiligheid aan publiek en/of gasten.

Bij onduidelijkheden schakelt hij zijn leidinggevende of een collega in.

Resultaat

Publiek en gasten voelen zich welkom en hebben de noodzakelijke en wenselijke informatie ontvangen.

Gedrag

De beginnend medewerker natuur, water en recreatie:

- wijst gasten/publiek actief op informatie die voor hen handig zou kunnen zijn;
- stemt de informatie en communicatie af op de ontvanger;
- respecteert verschillen tussen mensen en benadert mensen onbevooroordeeld;
- wijst gasten/publiek op het belang van de natuur en laat een goede indruk van de organisatie achter bij gasten/publiek.
- informeert gasten/publiek adequaat en op een open, gast-/klantvriendelijke en behulpzame wijze.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Ethisch en integer handelen, Relaties bouwen en netwerken, Presenteren

P3-K2-W2 Assisteert bij activiteiten

Omschrijving

De beginnend medewerker natuur, water en recreatie assisteert bij activiteiten in de natuur. Het kan gaan om bijvoorbeeld natuurwandelingen, excursies, etc.

De werkzaamheden kunnen bestaan uit het klaarzetten van materialen, het beantwoorden van vragen van gasten, het na afloop weer opruimen van de gebruikte materialen en het verrichten van eenvoudig onderhoud aan de

P3-K2-W2 Assisteert bij activiteiten

materialen.

Tevens verricht hij voorkomende eenvoudige administratieve handelingen, waaronder kassabeheer.

Resultaat

De activiteiten verlopen veilig en soepel.

Materialen zijn onderhouden.

Gedrag

De beginnend medewerker natuur, water en recreatie:

- geeft duidelijke instructies en aanwijzingen aan gasten;
- volgt de voor het bedrijf geldende regels en procedures op;
- is alert op de veiligheid van gasten/publiek;
- grijpt snel en accuraat in bij calamiteiten en ongelukken;
- werkt goed samen met mensen in verschillende posities (gast, collega, derden);
- draagt op vakkundige wijze zorg voor materialen;
- straalt enthousiasme uit en weet anderen te interesseren in het werk/de activiteiten van de organisatie/het bedrijf.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Presenteren, Vakdeskundigheid toepassen, Instructies en procedures opvolgen

P4 Vakbekwaam hovenier

Mbo-niveau

3

Typering van het beroep

De beginnend vakbekwaam hovenier is gericht op het aanleggen en onderhouden van groen in particuliere tuinen, maar ook in tuinen van instellingen en stadsgroen.

Omdat het groen een maatschappelijke of sociale functie heeft, is aandacht voor functionaliteit en enig gevoel voor esthetiek van belang.

De beginnend vakbekwaam hovenier heeft oog voor detail wat tot uiting komt in het afwerkingsniveau, in de uitvoering van de werkzaamheden en ook in het klantencontact. Bij interactie met de klant is het belangrijk dat hij over gedegen vakkennis beschikt.

De beginnend vakbekwaam hovenier denkt vooruit en blijft het grote geheel overzien.

De beginnend vakbekwaam hovenier heeft aandacht voor duurzaamheid. Het gaat hier bijvoorbeeld om materiaalkeuze, verwerking van afval, gebruik van (niet chemische) bestrijdingsmiddelen, gebruik van machines en het bewust omgaan met (drink)water. Bij groot groen zoals parken en bermbeheer heeft hij in het bijzonder aandacht voor ecologisch groenbeheer.

Hij dient te beschikken over verantwoordelijkheidsgevoel ten aanzien van de eigen werkzaamheden en die van zijn medewerkers. Hij heeft een voorbeeldfunctie voor de medewerkers.

Wettelijke beroepsvereisten

Nee

Branchevereisten

Ja

Toelichting branchevereisten

De beroepsbeoefenaar dient in bezit te zijn van het volgende certificaat:

- Certificaat Flora- en faunawetgeving; Verantwoordelijk ministerie: Economische Zaken. Vindplaats: www.overheid.nl

Tevens geldt de eis:

- VHG Plantenkenniskaart hovenier; De plantenkenniskaart voor hoveniers wordt beheerd door de VHG (www.vhg.org).

P4-K1 Uitvoeren en begeleiden aanleg en onderhoud tuinen en/of parken

Complexiteit

Het werk wordt gekenmerkt door een grote diversiteit aan werkzaamheden. Voor een deel gaat het om routinematige werkzaamheden, maar door veranderende omstandigheden kan de werkwijze aangepast moeten worden. Hij doet dit in overleg met de leidinggevende. Tijdens het uitvoeren van werkzaamheden in teamverband begeleidt hij teamleden op vaktechnisch gebied.

Een complicerende factor is de aanwezigheid van klanten tijdens de werkzaamheden. In de interactie met de klant is, naast een klantvriendelijke en representatieve houding, een grote vakbekwaamheid van belang.

Hij beschikt over kennis en vaardigheden die nodig zijn bij het aanleggen en onderhouden van een tuin/park.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend vakbekwaam hovenier werkt in teamverband en op aanwijzing van de opzichter/uitvoerder of de ondernemer. Hij heeft een uitvoerende en aansturende rol, waarbij hij verantwoordelijk is voor de kwaliteit van zijn eigen werk en dat van de medewerkers in zijn ploeg. Hij is verantwoordelijk voor correct gebruik en beschikbaarheid van gereedschappen en materialen, het toepassen van persoonlijke beschermingsmiddelen en een veilige werkplek.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft kennis van actuele ontwikkelingen ten aanzien van de werkzaamheden
- heeft kennis van bemestingsleer (organisch en anorganisch)
- heeft kennis van de eigenschappen van waterplanten

P4-K1 Uitvoeren en begeleiden aanleg en onderhoud tuinen en/of parken

- heeft kennis van de meest voorkomende bodemsoorten (kenmerken, gebruik, bewerking)
- heeft kennis van de mogelijkheden van digitale systemen ten behoeve van uitzetten en landmeten
- heeft kennis van diverse berekeningsmethoden ten behoeve van landmeten, uitzetten en inhoudsberekening
- heeft kennis van ecologisch (groen)beheer
- heeft kennis van eenvoudige bouwkundige elementen
- heeft kennis van het aanleggen van elektriciteit
- heeft kennis van maatregelen om de gewenste groei- en bloeiwijze te waarborgen
- heeft kennis van planningsmethoden
- heeft kennis van technische voorzieningen voor wateraanvoer en -afvoer
- heeft kennis van veiligheid (volgens de regels van het VCA)
- heeft kennis van waterkwaliteit en maatregelen om de kwaliteit te verbeteren
- kan (eenvoudige) bouwkundige werken aanleggen (zoals bankjes, prullenbakken, bruggetjes, etc.)
- kan de uitslag van het grondlaboratorium interpreteren
- kan dode materialen toepassen en verwerken
- kan een bodemonderzoek interpreteren en vertalen in toepassingsmaatregelen
- kan een profielboring maken en interpreteren
- kan eenvoudige tekeningen maken
- kan feedback geven
- kan keuzes maken op basis van de duurzaamheidsprincipes
- kan levend materiaal in alle seizoenen herkennen
- kan plantmateriaal toepassen en verwerken
- kan rioleringssysteem/drainage/hemelwaterafvoer aanleggen
- kan vijvers en waterpartijen/waterberging aanleggen
- kan werken met laserapparatuur
- kan werkinstructies geven

P4-K1-W1 Legt tuinen en/of parken aan

Omschrijving

De beginnend vakbekwaam hovenier verricht grondwerk en verzorgt de bemesting. Vervolgens legt hij de tuin/het park aan. Het gaat dan om (half)verharding, aanleg van beplanting en gazon, aanleg van vijvers/waterpartijen, bouwkundige werken en riolering/regenwaterafvoer. Hij controleert of de aangelegde elementen goed functioneren na aanleg.

Hij houdt bij zijn werkzaamheden rekening met de eigenschappen van de bodem, grond en (plant) materiaal. Hij meldt beschadigingen en afwijkingen aan flora en fauna aan zijn leidinggevende.

Resultaat

De tuin/het park is conform bestek/werkomschrijving/opdracht aangelegd.

Gedrag

De beginnend vakbekwaam hovenier:

- voert de werkzaamheden op basis van vaktechnisch inzicht uit;
- gebruikt materieel op effectieve en bedreven wijze;
- werkt zorgvuldig en precies;
- geeft klanten een klantgerichte benadering waarbij hij zoveel mogelijk op de wensen en verwachtingen van de klant inspeelt;
- zorgt voor een nette afwerking;
- houdt rekening met consequenties voor omgeving/milieu bij keuze van materialen en inzet van machines;
- werkt volgens bestek/werkomschrijving/opdracht.

De onderliggende competenties zijn: Ethisch en integer handelen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten, Kwaliteit leveren

P4-K1-W2 Voert onderhoud uit aan tuinen en/of parken

Omschrijving

De beginnend vakbekwaam hovenier voert onderhoud aan beplanting (bomen, heesters, vaste planten, wisselbeplanting) en gazon/grasvelden uit. Hij beoordeelt de staat waarin de beplanting en/of gazon verkeert en

P4-K1-W2 Voert onderhoud uit aan tuinen en/of parken

bepaalt welke werkzaamheden nodig zijn om het te onderhouden.

Hij bewerkt de bodem, voert bodemverbetering en bemesting uit. Hij snoeit beplanting, zet beplanting af, geeft water en verwerkt snoeiafval. Hij maait het gazon en steekt de kanten af. Hij belucht, bemest en verticuteert.

Daarnaast verricht hij onderhoud en reparaties aan (half)verharding, bouwkundige elementen en vijvers/waterpartijen en houdt ze schoon.

Hij meldt beschadigingen en afwijkingen aan flora en fauna.

Resultaat

De tuin/het park is volgens de wens van de klant en conform bestek/werkomschrijving/opdracht onderhouden.

Gedrag

De beginnend vakbekwaam hovenier:

- voert de werkzaamheden op basis van vaktechnisch inzicht uit;
- gebruikt materieel op effectieve en bedreven wijze;
- werkt zorgvuldig en precies;
- werkt conform bestek/werkomschrijving/opdracht;
- werkt op fysiek verantwoorde wijze;
- heeft een klantgerichte benadering waarbij hij zoveel mogelijk op de wensen en verwachtingen van de klant inspeelt;
- richt zich tot op detailniveau op een nette afwerking;
- houdt rekening met consequenties voor omgeving/milieu bij keuze materialen en inzet van machines.

De onderliggende competenties zijn: Ethisch en integer handelen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten, Kwaliteit leveren

P4-K1-W3 Begeleidt medewerkers op vaktechnisch gebied

Omschrijving

De beginnend vakbekwaam hovenier begeleidt medewerkers/ vrijwilligers/ stagiairs bij het uitvoeren van de reguliere vaktechnische werkzaamheden. Waar nodig lost hij problemen in de directe werkuitvoering op. Hij beantwoordt vragen en ziet erop toe dat de medewerkers de reguliere werkzaamheden uitvoeren conform de gemaakte afspraken, bedrijfsprocedures en de eisen met betrekking tot arbo, veiligheid, milieu en duurzaamheid. Hij motiveert en stimuleert medewerkers.

Resultaat

De medewerkers/vrijwilligers/stagiairs werken conform opdracht, voorschriften en procedures.

Gedrag

De beginnend vakbekwaam hovenier:

- draagt kennis en expertise over door middel van duidelijke instructies, aanwijzingen en feedback;
- overlegt tijdig over te nemen maatregelen met zijn leidinggevende;
- motiveert medewerkers met enthousiasme en een positieve instelling.

De onderliggende competenties zijn: Aansturen, Begeleiden

P4-K1-W4 Bewaakt de planning op de uitvoeringslocatie

Omschrijving

De beginnend vakbekwaam hovenier coördineert de werkzaamheden op de uitvoeringslocatie. Hij inventariseert de werkzaamheden voor de opdracht en in overleg met zijn leidinggevende maakt hij een werkplanning en bereidt hij de werkzaamheden voor. Hij zorgt voor de aanwezigheid van materiaal en hulpmiddelen op locatie. Hij stemt de werkzaamheden af met de opdrachtgever en houdt hem op de hoogte van de werkzaamheden en de voortgang en informeert de opdrachtgever bij onvoorziene omstandigheden.

Resultaat

De werkzaamheden op de uitvoeringslocatie worden correct en op tijd uitgevoerd.
De opdrachtgever is goed geïnformeerd.

Gedrag

De beginnend vakbekwaam hovenier:

- stemt voortdurend vakkundig werkzaamheden af op de omgevingsfactoren;
- signaleert en rapporteert tijdig afwijkingen aan planning en voortgang bij leidinggevende en opdrachtgever;
- stuurt deskundig en adequaat in overleg de werkzaamheden bij;
- gedraagt zich klantgericht naar de opdrachtgever.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Plannen en organiseren, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten

P5 Vakbekwaam medewerker groen en cultuurtechniek

Mbo-niveau

3

Typering van het beroep

De beginnend vakbekwaam medewerker groen en cultuurtechniek houdt zich bezig met werkzaamheden in groen, grond en infra in de openbare ruimte. De samenhang tussen groen, infra en techniek is van belang bij het uitvoeren van de werkzaamheden.

Hij is naast het uitvoeren van de werkzaamheden verantwoordelijk voor het aansturen van enkele medewerkers.

De beginnend vakbekwaam medewerker groen en cultuurtechniek voert verschillende werkzaamheden uit met diverse soorten machines en gereedschappen. Hij kan werkzaam zijn in verschillende contexten: groenvoorziening, land en water, cultuurtechniek of boomverzorging. Het kan gaan om grondverzet, bodembewerking, maaien van bermen en/of sportterreinen, water(partijen), sloten en oevers.

Wettelijke beroepsvereisten

Nee

Branchevereisten

Ja

Toelichting branchevereisten

Iedereen dient in bezit te zijn van het volgende certificaat:

- Certificaat Flora- en faunawetgeving; Verantwoordelijk ministerie: Economische Zaken. Vindplaats: www.overheid.nl

Daarnaast geldt voor de beginnend beroepsbeoefenaar in de groenvoorziening de eis:

- VHG Plantenkenniskaart groenvoorziener; de plantenkenniskaart voor groenvoorzieners wordt beheerd door de VHG (www.vhg.org).

Daarnaast geldt voor de beginnend beroepsbeoefenaar in de boomverzorging de aanvullende eis:

- Assortimentslijst van de European Arbocultural Council (EAC) voor boomverzorging.

P5-K1 Uitvoeren en begeleiden van groen- en cultuurtechnische werkzaamheden

Complexiteit

Naast routinematige en gestandaardiseerde werkzaamheden bestaat het werk ook meer uit complexe en specifieke werkzaamheden.

De werkzaamheden worden steeds aangepast aan de omstandigheden, de beginnend vakbekwaam medewerker groen en cultuurtechniek dient hier steeds afwegingen te maken. Tijdens het uitvoeren van werkzaamheden in teamverband begeleidt hij teamleden op vaktechnisch gebied.

Het werken met machines en gereedschappen in de openbare ruimte maakt dat de medewerker te allen tijde alert moet zijn en de veiligheid van medewerkers, zichzelf en omstanders in de gaten houdt.

Hij heeft te maken met de opdrachtgever en burgers en dient over goede communicatieve vaardigheden te beschikken.

Hij beschikt over kennis en vaardigheden die nodig zijn bij het uitvoeren en begeleiden van groen- en cultuurtechnische werkzaamheden.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend vakbekwaam medewerker groen en cultuurtechniek heeft naast een uitvoerende en signalerende rol ook een beperkte aansturende en coördinerende rol.

Hij is mede verantwoordelijk voor een goede kwaliteit en een vakkundige en veilige uitvoering van de werkzaamheden van zijn team.

Ook dient hij de voortgang van de werkuitsvoering in de gaten te houden. Hij neemt maatregelen bij stagnaties en houdt, zo nodig improviserend, voortgang in de werkzaamheden. Hij signaleert problemen en speelt hierop in.

Daarnaast is hij verantwoordelijk voor het melden van afwijkingen of zaken die de bedrijfsvoering van de opdrachtgever of de eigen onderneming (kunnen) verstoren en legt verantwoording af aan zijn leidinggevende.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft inzicht in de gevolgen van de keuze voor soort materieel op de bodem (o.a. berijdbaarheid bodem)
- heeft kennis van (het voorkomen van) graafschade (kabels, leidingen, boomwortels)
- heeft kennis van actuele ontwikkelingen ten aanzien van de werkzaamheden
- heeft kennis van bemestingsleer (organisch en anorganisch)
- heeft kennis van beschoeiingen
- heeft kennis van grassoorten
- heeft kennis van hemelwaterafvoer
- heeft kennis van hydrauliek en elektronica (bij de instelling van machines)
- heeft kennis van planningsmethoden
- heeft kennis van veiligheid (volgens de regels van het VCA)
- heeft kennis van verschillende typen verhardingen (kenmerken, toepassing en vereisten)
- heeft kennis van waterkwaliteit en waterhuishouding
- kan bemestingsadvies interpreteren
- kan de boardcomputer van de machine instellen, bedienen en interpreteren
- kan een KLINK-melding lezen en interpreteren
- kan een opdracht/bestek lezen en interpreteren
- kan feedback geven
- kan geo/gis toepassen
- kan keuzes maken op basis van de duurzaamheidsprincipes
- kan landmeten en waterpassen uitvoeren (o.a. met behulp van laser)
- kan maatregelen nemen om graafschade te voorkomen (wion)
- kan machines bedienen
- kan uitvoering geven aan veilig werken langs de weg (crow 69b)

Extra voor de beroepsbeoefenaar in de groenvoorziening:

- heeft kennis van de bodem, de bodemstructuur, het bodemprofiel en grondbewerking
- heeft kennis van de diverse berekeningsmethoden ten behoeve van landmeten, uitzetten en inhoudsberekeningen
- heeft kennis van diverse besteksmethodieken en kan deze vertalen naar de dagelijkse werkzaamheden

Extra voor de beroepsbeoefenaar in de cultuurtechniek:

Extra voor de beroepsbeoefenaar in boomverzorging:

- heeft kennis van de belangrijkste ziekten en plagen en aantastingen, gebreksverschijnselen en andere stressfactoren en weet de juiste preventieve maatregelen te benoemen
- heeft kennis van het gebruik en onderhoud van hulpmiddelen voor het werken op hoogte, zoals ladders, hoogwerkers, klimmaterialen
- kan boomsoorten van de bomenlijst vastgesteld door de vaststellingscommissie ETW-examen herkennen
- kan de basisprincipes verklaren van groeivoorwaarden, functie, structuur, ontwikkeling en leeftijdsstadia van bomen om op basis hiervan vervolgens de te nemen boomverzorgingsmaatregelen te kunnen vaststellen
- kan de groeiplaatsomstandigheden beoordelen en de effecten hiervan op de groei verklaren om op basis hiervan de juiste boomverzorgingsmaatregelen te kunnen vaststellen
- kan de juiste techniek kiezen voor de uitvoering van een werk op hoogte.
- kan de toepassing van hoofdboomsoorten benoemen
- kan structurele verzwakkingen en kenmerken van een slechte conditie van bomen in een veldsituatie benoemen.

Extra voor de beroepsbeoefenaar in de groenvoorziening:

- kan levende materialen verwerken en toepassen
- kan technische voorzieningen op een juiste manier verwerken en plaatsen

Extra voor de beroepsbeoefenaar in de cultuurtechniek:

Extra voor de beroepsbeoefenaar in boomverzorging:

- kan de gebruikelijke methoden en werkprocedures toepassen voor het beschermen van bomen op bouwlocaties
- kan de gebruikelijke methoden en werkprocedures toepassen voor het planten van bomen
- kan de gebruikelijke methoden en werkprocedures toepassen voor het vellen van bomen
- kan de gebruikelijke methoden en werkprocedures toepassen voor het verbeteren van groeiplaatsen
- kan de gebruikelijke methoden en werkprocedures toepassen voor het verplanten van bomen
- kan werken met motorkettingzaag, hoogwerker en klimmaterialen

P5-K1-W1 Bedient machines ten behoeve van groen- en cultuurtechnisch werk

Omschrijving

De beginnend vakbekwaam medewerker bereidt de werkzaamheden voor door de machines transport klaar te maken. Tevens zorgt hij ervoor dat alle materialen en middelen die nodig zijn voor het uitvoeren van de werkzaamheden verzameld worden.

Hij bereidt de machines voor op de geplande werkzaamheden (o.a. gps-instellingen) en rijdt met machines en werktuigen naar de uitvoeringslocatie.

Hij bereidt de werkplek voor op de werkzaamheden. Het kan dan gaan om afzetten van de werkplek, meten en uitzetten, etc.

Hij voert vervolgens de werkzaamheden, zoals grondverzet, aanleg van water, aanbrengen van verhardingen, technische voorzieningen en aanleg van groen, uit.

Hij stemt de werkwijze af op de begroeiing/bodem/weersomstandigheden. Bij de werkzaamheden stelt hij de machine zo in dat een optimaal resultaat behaald wordt, waarbij de omgeving geen schade lijdt.

In voorkomende gevallen rijdt hij ook op de openbare weg.

Resultaat

De werkzaamheden zijn op effectieve en veilige wijze uitgevoerd.

Gedrag

De beginnend vakbekwaam medewerker groen en cultuurtechniek:

- gebruikt en bedient machines en materieel op effectieve en bedreven wijze;
  - volgt veiligheidsvoorschriften op en is alert op omstanders/publiek;
  - houdt de verkeersregels in acht en anticipeert op de andere weggebruikers;
  - maakt op basis van zijn vaktechnisch inzicht keuzes in het bepalen van de werkwijze, machines en materialen, werkvolgorde en benodigde maatregelen;
  - voert de werkzaamheden snel en bedreven en op vakkundige wijze uit.
- De onderliggende competenties zijn: Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen

P5-K1-W2 Voert onderhoud aan machines en gereedschappen uit

Omschrijving

De beginnend vakbekwaam medewerker groen en cultuurtechniek voert onderhoud aan de machines en gereedschappen uit. Het gaat dan om periodiek onderhoud, zoals olie ververset en reinigen van filters, en om het verrichten van standaardcontroles.

Hij signaleert storingen en lost eenvoudige storingen zelf op. Waar nodig schakelt hij deskundigen in.

Hij ruimt gereedschappen en materialen die hij heeft gebruikt na afloop weer op.

Resultaat

De machines en gereedschappen functioneren veilig en adequaat.

Gedrag

De beginnend vakbekwaam medewerker groen en cultuurtechniek:

- kiest de juiste materialen en middelen en zet ze op effectieve wijze in;
- vult registratieformulieren leesbaar en correct in;
- voert het onderhoud op bedreven wijze uit;
- schat in of hij de reparatie zelf kan uitvoeren, of dat hij deze door een deskundige moet laten verrichten;
- neemt alle relevante gegevens in zich op en komt tot een juiste diagnose.

De onderliggende competenties zijn: Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Analyseren

P5-K1-W3 Begeleidt medewerkers op vaktechnisch gebied

Omschrijving

De beginnend vakbekwaam medewerker groen en cultuurtechniek begeleidt medewerkers/vrijwilligers/stagiairs bij het uitvoeren van de reguliere vaktechnische werkzaamheden. Waar nodig lost hij problemen in de directe werkuitvoering op. Hij beantwoordt vragen en ziet erop toe dat de medewerkers de reguliere werkzaamheden

P5-K1-W3 Begeleidt medewerkers op vaktechnisch gebied

uitvoeren conform de gemaakte afspraken, bedrijfsprocedures en de eisen met betrekking tot arbo, veiligheid, milieu en duurzaamheid. Hij motiveert en stimuleert medewerkers.

Resultaat

De medewerkers/vrijwilligers/stagiairs werken conform opdracht, voorschriften en procedures.

Gedrag

De beginnend vakbekwaam medewerker groen en cultuurtechniek:

- draagt kennis en expertise over door middel van duidelijke instructies, aanwijzingen en feedback;
- overlegt tijdig over te nemen maatregelen met zijn leidinggevende;
- motiveert medewerkers met enthousiasme en een positieve instelling.

De onderliggende competenties zijn: Aansturen, Begeleiden

P5-K1-W4 Bewaakt de planning op de uitvoeringslocatie

Omschrijving

De beginnend vakbekwaam medewerker groen en cultuurtechniek coördineert de werkzaamheden op de uitvoeringslocatie. Hij inventariseert de werkzaamheden voor de opdracht en in overleg met zijn leidinggevende maakt hij een werkplanning en bereidt hij de werkzaamheden voor. Hij zorgt voor de aanwezigheid van materiaal en hulpmiddelen op locatie. Hij stemt de werkzaamheden af met de opdrachtgever en houdt hem op de hoogte van de werkzaamheden en de voortgang en informeert de opdrachtgever bij onvoorziene omstandigheden.

Resultaat

De werkzaamheden op de uitvoeringslocatie worden correct en op tijd uitgevoerd.
De opdrachtgever is goed geïnformeerd.

Gedrag

De beginnend vakbekwaam medewerker groen en cultuurtechniek:

- stemt voortdurend vakkundig werkzaamheden af op de omgevingsfactoren;
- signaleert en rapporteert tijdig afwijkingen aan planning en voortgang bij leidinggevende en opdrachtgever;
- stuurt deskundig en adequaat in overleg de werkzaamheden bij;
- gedraagt zich klantgericht naar de opdrachtgever.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Plannen en organiseren, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten

P6 Vakbekwaam medewerker natuur, water en recreatie

Mbo-niveau

3

Typering van het beroep

De beginnend vakbekwaam medewerker natuur, water en recreatie heeft als basishouding een sterke betrokkenheid bij de leefomgeving en staat voor het belang van groen en natuur.

Hij voert het beheer van bos, natuur, landschap, water en recreatieterrein uit in samenhang met de flora en fauna. Tevens is hij zich altijd bewust van de consequenties van zijn handelen op de flora en fauna.

De beginnend vakbekwaam medewerker natuur, water en recreatie heeft tijdens zijn werkzaamheden te maken met publiek, gasten en/of derden. Hij heeft een klantgerichte houding en geeft vorm aan goed gastheerschap. Hij toont zich omgevingsbewust en houdt bij al zijn werkzaamheden rekening met de wensen/verwachtingen van de gast/het publiek.

Tevens signaleert de beginnend vakbekwaam medewerker natuur, water en recreatie kansen voor de organisatie, bijvoorbeeld om mensen te verbinden aan de organisatie/het bedrijf.

Wettelijke beroepsvereisten

Nee

Branchevereisten

Ja

Toelichting branchevereisten

De beroepsbeoefenaar dient in bezit te zijn van het volgende certificaat:

- Certificaat Flora- en faunawetgeving; Verantwoordelijk ministerie: Economische Zaken. Vindplaats: www.overheid.nl

P6-K1 Uitvoeren en begeleiden van beheerwerk van bos, natuur, landschap, water en recreatieterreinen

Complexiteit

De beginnend vakbekwaam medewerker natuur, water en recreatie verricht naast routinematige en gestandaardiseerde werkzaamheden ook meer complexe en specifieke werkzaamheden. Tijdens het uitvoeren van werkzaamheden in teamverband begeleidt hij teamleden op vaktechnisch gebied.

De complexiteit wordt verhoogd doordat het beheer altijd over langere termijn gaat. Het is een continu proces. Daarnaast heeft hij in zijn werk te maken met gasten en/of publiek. Hij dient hier bij de uitvoering en planning van de werkzaamheden rekening mee te houden.

Hij beschikt over kennis en vaardigheden die nodig zijn voor het beheerwerk.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend vakbekwaam medewerker natuur, water en recreatie werkt op aanwijzing van zijn leidinggevende/ondernemer.

Hij is verantwoordelijk voor een correcte uitvoering van de werkzaamheden en heeft daarbij een uitvoerende en aansturende rol.

Hij is mede verantwoordelijk voor toepassing van de regels met betrekking tot gezondheid, milieu en veiligheid.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft kennis van de groeiwijze van bomen en planten (licht-/ruimtebehoefte)
- heeft kennis van ecologisch (groen)beheer
- heeft kennis van inlandse flora en fauna
- heeft kennis van natuurlijke systemen (samenhang water, lucht en land)
- heeft kennis van veiligheid (volgens de regels van het VCA)
- heeft kennis van waterkwaliteit en waterhuishouding
- kan (eenvoudige) bouwkundige werken aanleggen (zoals bankjes, prullenbakken, bruggetjes, etc.)
- kan feedback geven
- kan geautomatiseerde systemen gebruiken

P6-K1 Uitvoeren en begeleiden van beheerwerk van bos, natuur, landschap, water en recreatieterreinen

- kan keuzes maken op basis van de duurzaamheidsprincipes
- kan landmeten en waterpassen uitvoeren
- kan plantmateriaal toepassen en verwerken

Extra voor de beroepsbeoefenaar in de sector water:

- heeft kennis van de waterketen (drinkwater, afvalwater, etc.)
- heeft kennis van de waterkwaliteit in relatie tot de KRW
- heeft kennis van onderhoud van watergangen

Extra voor de beroepsbeoefenaar in de sector water:

- kan civieltechnische werken aanleggen/onderhouden (o.a. waterwerken, (half)verhardingen, kunstwerken)
- kan cultuurtechnische werken aanleggen (o.a. beschoeiingen, hemelwaterafvoer)
- kan een KLINK-melding lezen en interpreteren

P6-K1-W1 Beheert terreinen

Omschrijving

De beginnend vakbekwaam medewerker natuur, water en recreatie voert verschillende werkzaamheden uit rondom het beheer van bos, natuur, water en/of recreatieterreinen. Afhankelijk van de opdracht en context blest hij bomen, oogst hout, onderhoudt en ontwikkelt het terrein, verbetert de bodem- en/of waterkwaliteit, legt waterwerken aan en begeleidt hij natuurlijke processen.

Aan de hand van het beheerplan meet en zet hij uit. Hij plant handmatig of machinaal. Vervolgens verzorgt hij de afwerking.

Resultaat

De terreinbeheerwerkzaamheden zijn uitgevoerd.

Gedrag

De beginnend vakbekwaam medewerker natuur, water en recreatie:

- gebruikt machines en gereedschappen op effectieve en bedreven wijze;
- volgt veiligheidsvoorschriften op;
- werkt volgens beheerplan;
- houdt rekening met het effect van zijn handelen op de natuur/omgeving op de langere termijn;
- beheert de natuur waarbij de samenhang tussen water, bodem, plant en dier wordt bevorderd;
- toont omgevingsbewustzijn door rekening te houden met omgeving, gasten en publiek in de planning van werkzaamheden.

De onderliggende competenties zijn: Ethisch en integer handelen, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten, Instructies en procedures opvolgen

P6-K1-W2 Onderhoudt gebouwen en/of voorzieningen

Omschrijving

De beginnend vakbekwaam medewerker natuur, water en recreatie controleert de gebouwen en/of voorzieningen (speeltoestellen, natuurlijke speelterreinen, zwembad, camping, verhardingen, terreinmeubilair, etc.) en voert eenvoudige reparaties en/of onderhoudswerkzaamheden in overleg zelf uit. Hij zorgt ervoor dat de constructie er verzorgd uitziet en dat het aan de gestelde (veiligheids)eisen voldoet.

Resultaat

De gebouwen en/of voorzieningen zijn veilig en goed onderhouden.

Gedrag

De beginnend vakbekwaam medewerker natuur, water en recreatie:

- voert eenvoudig onderhoud / reparaties op bedreven wijze uit;
- registreert alle gegevens rondom afwijkingen, reparaties en onderhoudswerkzaamheden op correcte wijze;
- gebruikt materialen en materieel op een effectieve en efficiënte wijze en gaat er zorgvuldig mee om;
- toont omgevingsbewustzijn door rekening te houden met gasten/publiek.

P6-K1-W2 Onderhoudt gebouwen en/of voorzieningen

De onderliggende competenties zijn: Ethisch en integer handelen, Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen, Materialen en middelen inzetten

P6-K1-W3 Begeleidt medewerkers op vaktechnisch gebied

Omschrijving

De beginnend vakbekwaam medewerker natuur, water en recreatie begeleidt medewerkers/vrijwilligers/stagiairs bij het uitvoeren van de reguliere vaktechnische werkzaamheden. Waar nodig lost hij problemen in de directe werkuitvoering op. Hij beantwoordt vragen en ziet erop toe dat de medewerkers de reguliere werkzaamheden uitvoeren conform de gemaakte afspraken, bedrijfsprocedures en de eisen met betrekking tot arbo, veiligheid, milieu en duurzaamheid. Hij motiveert en stimuleert medewerkers.

Resultaat

De medewerkers/vrijwilligers/stagiairs werken conform opdracht, voorschriften en procedures.

Gedrag

De beginnend vakbekwaam medewerker natuur, water en recreatie:

- draagt kennis en expertise over door middel van duidelijke instructies, aanwijzingen en feedback;
- overlegt tijdig over te nemen maatregelen met zijn leidinggevende;
- motiveert medewerkers met enthousiasme en een positieve instelling.

De onderliggende competenties zijn: Aansturen, Begeleiden

P6-K1-W4 Bewaakt de planning op de uitvoeringslocatie

Omschrijving

De beginnend vakbekwaam medewerker natuur, water en recreatie coördineert de werkzaamheden op de uitvoeringslocatie. Hij inventariseert de werkzaamheden voor de opdracht en in overleg met zijn leidinggevende maakt hij een werkplanning en bereidt de werkzaamheden voor. Hij zorgt voor de aanwezigheid van materiaal en hulpmiddelen op locatie. Hij stemt de werkzaamheden af met de opdrachtgever en houdt hem op de hoogte van de werkzaamheden en de voortgang en informeert de opdrachtgever bij onvoorziene omstandigheden.

Resultaat

De werkzaamheden op de uitvoeringslocatie worden correct en op tijd uitgevoerd.
De opdrachtgever is goed geïnformeerd.

Gedrag

De beginnend vakbekwaam medewerker natuur, water en recreatie:

- stemt voortdurend vakkundig werkzaamheden af op de omgevingsfactoren;
- signaleert en rapporteert tijdig afwijkingen aan planning en voortgang bij leidinggevende en opdrachtgever;
- stuurt deskundig en adequaat in overleg de werkzaamheden bij;
- gedraagt zich klantgericht naar de opdrachtgever.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Plannen en organiseren, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten

P6-K2 Zorg dragen voor publiek en/of gasten

Complexiteit

Het zorg dragen voor gasten/publiek bestaat uit werk waarvoor standaardwerkwijzen gelden. De omgang met publiek bij de werkzaamheden vereist dat de beginnend vakbekwaam medewerker voortdurend rekening houdt met de veiligheid van het publiek en/of de gasten.

Hij beschikt over algemene kennis van sociale interactie en sociale veiligheid en heeft basiskennis van conflicthantering.

Hij beheerst praktische vaardigheden om taken uit te voeren door toepassing van basismethodes, hulpmiddelen, materialen en informatie.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend vakbekwaam medewerker natuur, water en recreatie werkt uitvoerend en op aanwijzing van de leidinggevende/ondernemer. Hij is verantwoordelijk voor een correcte uitvoering van de werkzaamheden en heeft daarbij een uitvoerende en aansturende rol. Hij is mede verantwoordelijk voor toepassing van de regels met betrekking tot gezondheid, milieu en veiligheid.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft basale kennis van conflicthantering
- heeft kennis van een calamiteitenplan
- heeft kennis van groepsgedrag
- kan attributen/materialen voor activiteiten inzetten
- kan compromissen sluiten
- kan eerste hulp verlenen bij calamiteiten
- kan gesprekstechnieken toepassen
- kan kennis over verschillende doelgroepen/culturen toepassen in de omgang met gasten/publiek

P6-K2-W1 Voert gastheerschap uit

Omschrijving

De beginnend vakbekwaam medewerker natuur, water en recreatie geeft uitleg over de werkzaamheden die uitgevoerd worden, informeert gasten over huisregels, voorzieningen en recreatiemogelijkheden en beantwoordt vragen.

Ook geeft de beginnend vakbekwaam medewerker aanwijzingen met betrekking tot veiligheid aan publiek en/of gasten.

Resultaat

Publiek en gasten zijn adequaat en op een open, gast-/klantvriendelijke en behulpzame wijze geïnformeerd.

Gedrag

De beginnend vakbekwaam medewerker natuur, water en recreatie:

- wijst gasten/publiek actief op informatie die voor hen handig zou kunnen zijn;
- stemt de informatie en communicatie af op de ontvanger;
- spreekt gasten/publiek op duidelijke wijze aan op ongewenst gedrag;
- wijst gasten/publiek op het belang van de natuur en laat een goede indruk van de organisatie achter bij gasten/publiek;
- respecteert verschillen tussen mensen en benadert mensen onbevooroordeeld.

De onderliggende competenties zijn: Aansturen, Samenwerken en overleggen, Ethisch en integer handelen, Relaties bouwen en netwerken, Presenteren

P6-K2-W2 Begeleidt bij activiteiten

Omschrijving

De beginnend vakbekwaam medewerker natuur, water en recreatie begeleidt gasten bij activiteiten in de natuur. Het kan gaan om bijvoorbeeld natuurwandelingen, excursies, etc.

P6-K2-W2 Begeleidt bij activiteiten

Hij zet de benodigde materialen klaar en begeleidt (delen van) de activiteiten. Hij geeft uitleg over de activiteit en de natuur en beantwoordt vragen van gasten. Na afloop neemt hij gebruikte materialen in en controleert de materialen. Hij verricht indien nodig eenvoudig onderhoud aan de materialen en ruimt de materialen op. Hij is alert op de veiligheid van gasten/publiek. Tevens verricht hij voorkomende eenvoudige administratieve handelingen, onder meer kassabeheer.

Resultaat

De activiteiten verlopen veilig en soepel.
Materialen zijn onderhouden.

Gedrag

De beginnend vakbekwaam medewerker natuur, water en recreatie:

- draagt op vakkundige wijze zorg voor materialen;
- geeft duidelijke instructies en aanwijzingen aan gasten;
- volgt de voor het bedrijf geldende regels en procedures op;
- grijpt snel en accuraat in bij calamiteiten en ongelukken;
- werkt goed samen met mensen in verschillende posities (gast, collega, derden);
- straalt enthousiasme uit en weet anderen te interesseren in het werk/de activiteiten van de organisatie/het bedrijf.

De onderliggende competenties zijn: Aansturen, Samenwerken en overleggen, Presenteren, Vakdeskundigheid toepassen, Instructies en procedures opvolgen

P7 Opzichter/uitvoerder groene ruimte

Mbo-niveau

4

Typering van het beroep

De beginnend opzichter/uitvoerder groene ruimte is werkzaam bij een bedrijf of organisatie in de buitenruimte. Dat kan zijn in de hoveniersbranche, de groenvoorziening, bos- of natuurterrein, cultuurtechniek, waterschap, aannemersbedrijf, recreatiebedrijf, gemeente of adviesbureau.

De beginnend opzichter/uitvoerder groene ruimte verricht zijn werkzaamheden voornamelijk op locatie en deels op kantoor. Zijn werkzaamheden bestaan uit het organiseren van het werk. Hij dient overzicht te kunnen houden over de werkzaamheden en planning ervan.

Communicatie is een belangrijk onderdeel van het werk. Het gaat dan om communiceren met mensen uit de omgeving, aannemers, medewerkers/vrijwilligers, etc. Communicatie kan breed gezien worden, het gaat om aansturen/aanspreken van andere partijen en medewerkers, het adviseren aan klanten, etc.

De beginnend opzichter/uitvoerder groene ruimte signaleert kansen voor de organisatie.

Afhankelijk van de context en de branche waarin hij werkzaam is heeft de functie een andere benaming.

Vaak verricht een beginnend opzichter/uitvoerder overwegend uitvoerende werkzaamheden om zo de ervaring op te doen die nodig is voor het werk van een opzichter/uitvoerder.

Wettelijke beroepsvereisten

Nee

Branchevereisten

Ja

Toelichting branchevereisten

De beroepsbeoefenaar dient in bezit te zijn van het volgende certificaat:

- Certificaat Flora- en faunawetgeving; Verantwoordelijk ministerie: Economische Zaken. Vindplaats: www.overheid.nl

P7-K1 Organiseren van het werk in de groene ruimte

Complexiteit

De beginnend opzichter/uitvoerder groene ruimte heeft te maken met een grote diversiteit aan werkzaamheden. Elk project/opdracht wordt gecompliceerd door verschillende omstandigheden.

Standaardwerkwijzen worden gecombineerd en werkzaamheden worden dan op basis van inzichten in de werkuitvoering uitgevoerd.

Hij houdt rekening met en speelt in op wisselende bedrijfssituaties, werkzaamheden, werkomstandigheden en eisen van opdrachtgevers. Hij stemt verschillende factoren op elkaar af, maakt afwegingen en stelt prioriteiten. Het gaat hierbij onder meer om het verloop van de werkzaamheden, veiligheid van zichzelf, medewerkers en omgeving, beschikbare tijd en middelen, seizoen- en weersomstandigheden, terreinomstandigheden, wet- en regelgeving en de kostprijs.

Het verkrijgen van betrokkenheid van medewerkers bij kwaliteitszorg en het naleven van regels en afspraken is een complex geheel. De uitvoerder/opzichter groene ruimte staat voor de opgave om in te spelen op onvoorziene (omgevings)factoren. Dit vraagt om snelle oplossingen die zo min mogelijk extra tijd of geld kosten. Hij staat voor de opgave om een adequate inschatting van de situatie te maken en voorstellen te doen of de werkzaamheden moeten doorgaan of dat naar andere oplossingen gezocht moet worden.

Hij anticipeert op een zodanige manier dat het afbreukrisico voor het bedrijf het laagst is en een zo optimaal mogelijke voortgang van de werkzaamheden wordt bewerkstelligd.

Hij beschikt over brede of specialistische kennis en vaardigheden die nodig zijn voor het organiseren van het werk in de groene ruimte. Tevens heeft hij brede of specialistische kennis en vaardigheden van bedrijfsvoering.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend opzichter/uitvoerder groene ruimte heeft een organisatorische, coördinerende, controlerende en aansturende rol. Afhankelijk van de omvang en het soort bedrijf zal de functie meer of minder gericht zijn op werkvoorbereiding of uitvoering dan wel een combinatie van beide.

Hij werkt vaak zelfstandig zonder tussentijds verantwoording af te leggen aan zijn leidinggevende. Zijn leidinggevende heeft wel de eindverantwoordelijkheid. De opzichter/uitvoerder groene ruimte weet waar zijn verantwoordelijkheid en bevoegdheid ophoudt en wanneer hij dient af te stemmen.

Hij is verantwoordelijk voor de verdeling van de werkzaamheden. Dit doet hij in overleg met medewerkers en zijn leidinggevende.

Tevens is hij verantwoordelijk voor de organisatie en de kwaliteit van het werk, alsmede de snelheid waarin de werkzaamheden worden uitgevoerd. Hij bepaalt wat prioriteit heeft.

Daarnaast dient hij toe te zien op het naleven van procedures en (veiligheids)voorschriften door werknemers en dat de werkzaamheden voldoen aan de gestelde wet- en regelgeving.

Hij is budgetverantwoordelijk voor bepaalde bestedingen. Hier geldt dat per situatie of per project een grensbedrag is vastgesteld, c.q. een begroting is opgesteld. Hij legt hiervoor verantwoording af aan zijn leidinggevende.

Ook voert hij overleg met opdrachtgevers, onderaannemers en bespreekt de voortgang van het werk met de medewerkers.

Hij rapporteert over de voortgang van het werk aan zijn leidinggevende.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft brede kennis van kwaliteitsmanagement
- heeft brede kennis van leiderschapsmodellen en projectleiding
- heeft brede kennis van organisatievormen en hoe ze werken
- heeft kennis van rendementsbepalende factoren
- heeft specialistische kennis van contracten
- heeft specialistische kennis van zorgsystemen en toepassing ervan
- kan complexe informatie helder overdragen op anderen
- kan een bestek/tekening/beheerplan lezen en vertalen in werkzaamheden
- kan keuzes maken op basis van de duurzaamheidsprincipes
- kan onderhandelings technieken toepassen

Extra voor de beroepsbeoefenaar in de hoveniersbranche:

- heeft kennis van de eigenschappen van waterplanten
- heeft kennis van de mogelijkheden van digitale systemen ten behoeve van uitzetten en landmeten
- heeft kennis van de toepassingsmogelijkheden van planten
- heeft kennis van diverse berekeningsmethoden ten behoeve van landmeten, uitzetten en inhoudsberekening
- heeft kennis van eenvoudige bouwkundige elementen
- heeft kennis van eigenschappen, kenmerken en toepassingsmogelijkheden van dode materialen
- heeft kennis van het aanleggen van elektriciteit
- heeft kennis van maatregelen om de gewenste groei- en bloeiwijze te waarborgen
- heeft kennis van technische voorzieningen voor wateraanvoer en -afvoer
- heeft kennis van waterkwaliteit en maatregelen om de kwaliteit te verbeteren
- kan levend materiaal in alle seizoenen herkennen

Extra voor de beroepsbeoefenaar in natuur, water en recreatie:

- heeft basale kennis van conflicthantering
- heeft kennis van de groeiwijze van bomen en planten (licht-/ruimtebehoefte)
- heeft kennis van de toepassingsmogelijkheden van planten
- heeft kennis van inlandse flora en fauna
- heeft kennis van natuurlijke systemen (samenhang water, lucht en land)
- heeft kennis van principes van communicatie
- heeft kennis van waterkwaliteit en waterhuishouding

Extra voor de beroepsbeoefenaar in de groenvoorziening:

- heeft inzicht in de gevolgen van de keuze voor soort materieel op de bodem (o.a. berijdbaarheid bodem)
- heeft kennis van (het voorkomen van) graafschade (kabels, leidingen, boomwortels)
- heeft kennis van actuele ontwikkelingen ten aanzien van de werkzaamheden
- heeft kennis van bemestingsleer (organisch en anorganisch)
- heeft kennis van beschoeiingen
- heeft kennis van de bodem, de bodemstructuur, het bodemprofiel en grondbewerking
- heeft kennis van de diverse berekeningsmethoden ten behoeve van landmeten, uitzetten en inhoudsberekeningen

- heeft kennis van diverse besteksmethodieken en kan deze vertalen naar de dagelijkse werkzaamheden
- heeft kennis van grassoorten
- heeft kennis van hemelwaterafvoer
- heeft kennis van hydrauliek en elektronica (bij de instelling van machines)
- heeft kennis van planningsmethoden
- heeft kennis van verschillende typen verhardingen (kenmerken, toepassing en vereisten)
- heeft kennis van waterkwaliteit en waterhuishouding
- kan een KLIICK-melding lezen en interpreteren

Extra voor de beroepsbeoefenaar in de cultuurtechniek:

- heeft inzicht in de gevolgen van de keuze voor soort materieel op de bodem (o.a. berijdbaarheid bodem)
- heeft kennis van (het voorkomen van) graafschade (kabels, leidingen, boomwortels)
- heeft kennis van actuele ontwikkelingen ten aanzien van de werkzaamheden
- heeft kennis van bemestingsleer (organisch en anorganisch)
- heeft kennis van beschoeiingen
- heeft kennis van grassoorten
- heeft kennis van hemelwaterafvoer
- heeft kennis van hydrauliek en elektronica (bij de instelling van machines)
- heeft kennis van planningsmethoden
- heeft kennis van verschillende typen verhardingen (kenmerken, toepassing en vereisten)
- heeft kennis van waterkwaliteit en waterhuishouding
- kan een KLIICK-melding lezen en interpreteren

Extra voor de beroepsbeoefenaar in boomverzorging:

- heeft inzicht in de gevolgen van de keuze voor soort materieel op de bodem (o.a. berijdbaarheid bodem)
- heeft kennis van (het voorkomen van) graafschade (kabels, leidingen, boomwortels)
- heeft kennis van actuele ontwikkelingen ten aanzien van de werkzaamheden
- heeft kennis van bemestingsleer (organisch en anorganisch)
- heeft kennis van beschoeiingen
- heeft kennis van de belangrijkste ziekten en plagen en aantastingen, gebreksverschijnselen en andere stressfactoren en weet de juiste preventieve maatregelen te benoemen
- heeft kennis van grassoorten
- heeft kennis van hemelwaterafvoer
- heeft kennis van het gebruik en onderhoud van hulpmiddelen voor het werken op hoogte, zoals ladders, hoogwerkers, klimmaterialen
- heeft kennis van hydrauliek en elektronica (bij de instelling van machines)
- heeft kennis van planningsmethoden
- heeft kennis van verschillende typen verhardingen (kenmerken, toepassing en vereisten)
- heeft kennis van waterkwaliteit en waterhuishouding
- kan boomsoorten van de bomenlijst vastgesteld door de vaststellingscommissie ETW-examen herkennen
- kan de basisprincipes verklaren van groeivoorwaarden, functie, structuur, ontwikkeling en leeftijdsstadia van bomen om op basis hiervan vervolgens de te nemen boomverzorgingsmaatregelen te kunnen vaststellen
- kan de groeiplaatsomstandigheden beoordelen en de effecten hiervan op de groei verklaren om op basis hiervan de juiste boomverzorgingsmaatregelen te kunnen vaststellen
- kan de toepassing van hoofdboomsoorten benoemen
- kan een KLIICK-melding lezen en interpreteren
- kan structurele verzwakkingen en kenmerken van een slechte conditie van bomen in een veldsituatie benoemen.

Extra voor de beroepsbeoefenaar in de sector water:

- heeft kennis van de waterketen (drinkwater, afvalwater, etc.)
- heeft kennis van de waterkwaliteit in relatie tot de KRW
- heeft kennis van onderhoud van watergangen

Extra voor de beroepsbeoefenaar in de hoveniersbranche:

- kan (eenvoudige) bouwkundige werken aanleggen (zoals bankjes, prullenbakken, bruggetjes, etc.)
- kan de uitslag van het grondlaboratorium interpreteren
- kan dode materialen toepassen en verwerken
- kan een bodemonderzoek interpreteren en vertalen in toepassingsmaatregelen
- kan een eenvoudige calculatie maken
- kan een profielboring maken en interpreteren
- kan eenvoudige onderhoudswerkzaamheden uitvoeren (gazon, dode materialen, vijvers/waterpartijen)

- kan eenvoudige tekeningen maken
- kan plantmateriaal toepassen en verwerken
- kan rioleringssysteem/drainage/hemelwaterafvoer aanleggen
- kan vijvers en waterpartijen/waterberging aanleggen
- kan werken met laserapparatuur

Extra voor de beroepsbeoefenaar in de cultuurtechniek:

- kan bemestingsadvies interpreteren
- kan de boardcomputer van de machine instellen, bedienen en interpreteren
- kan een opdracht/bestek lezen en interpreteren
- kan geo/gis toepassen
- kan landmeten en waterpassen uitvoeren (o.a. met behulp van laser)
- kan maatregelen nemen om graafschade te voorkomen (wion)
- kan machinaal grondverzet uitvoeren
- kan machines bedienen
- kan machines transporteren
- kan uitvoering geven aan veilig werken langs de weg (crow 69b)

Extra voor de beroepsbeoefenaar in natuur, water en recreatie:

- kan (eenvoudige) bouwkundige werken aanleggen (zoals bankjes, prullenbakken, bruggetjes, etc.)
- kan de meest voorkomende machines bedienen
- kan geautomatiseerde systemen gebruiken
- kan gereedschappen hanteren
- kan gesprekstechnieken toepassen
- kan inventarisaties en monitoring uitvoeren
- kan kennis over verschillende doelgroepen/culturen toepassen in de omgang met gasten/publiek
- kan landmeten en waterpassen uitvoeren
- kan meetkundige berekeningen maken
- kan zich op professionele wijze presenteren

Extra voor de beroepsbeoefenaar in de groenvoorziening:

- kan bemestingsadvies interpreteren
- kan de boardcomputer van de machine instellen, bedienen en interpreteren
- kan een opdracht/bestek lezen en interpreteren
- kan geo/gis toepassen
- kan landmeten en waterpassen uitvoeren (o.a. met behulp van laser)
- kan levende materialen verwerken en toepassen
- kan maatregelen nemen om graafschade te voorkomen (wion)
- kan machinaal grondverzet uitvoeren
- kan machines bedienen
- kan machines transporteren
- kan technische voorzieningen op een juiste manier verwerken en plaatsen
- kan uitvoering geven aan veilig werken langs de weg (crow 69b)

Extra voor de beroepsbeoefenaar in boomverzorging:

- kan bemestingsadvies interpreteren
- kan de boardcomputer van de machine instellen, bedienen en interpreteren
- kan de gebruikelijke methoden en werkprocedures toepassen voor het beschermen van bomen op bouwlocaties
- kan de gebruikelijke methoden en werkprocedures toepassen voor het planten van bomen
- kan de gebruikelijke methoden en werkprocedures toepassen voor het vellen van bomen
- kan de gebruikelijke methoden en werkprocedures toepassen voor het verbeteren van groeiplaatsen
- kan de gebruikelijke methoden en werkprocedures toepassen voor het verplanten van bomen
- kan een opdracht/bestek lezen en interpreteren
- kan geo/gis toepassen
- kan landmeten en waterpassen uitvoeren (o.a. met behulp van laser)
- kan maatregelen nemen om graafschade te voorkomen (wion)
- kan machinaal grondverzet uitvoeren
- kan machines bedienen
- kan machines transporteren
- kan uitvoering geven aan veilig werken langs de weg (crow 69b)
- kan werken met motorkettingzaag, hoogwerker en klimmaterialen

P7-K1 Organiseren van het werk in de groene ruimte

Extra voor de beroepsbeoefenaar in de sector water:

- kan civieltechnische werken aanleggen/onderhouden (o.a. waterwerken, (half)verhardingen, kunstwerken)
- kan cultuurtechnische werken aanleggen (o.a. beschoeiingen, hemelwaterafvoer)
- kan onderhoud van watergangen (laten) uitvoeren

P7-K1-W1 Stelt een plan op en draagt zorg voor de realisatie

Omschrijving

De beginnend opzichter/uitvoerder groene ruimte stelt een werkplan op waarin de doelstelling en de planning zijn opgenomen. Tevens organiseert hij de benodigde inzet van medewerkers en werktuigen, materiaal en materieel. Hij vraagt vergunningen en/of subsidies aan en doet benodigde meldingen.

Hij houdt toezicht op het verloop van de werkzaamheden en stuurt bij. Waar nodig werkt hij zelf mee.

Resultaat

Een duidelijk en reëel werkplan.
Afronding van de werkzaamheden volgens plan.

Gedrag

De beginnend opzichter/uitvoerder groene ruimte:

- stemt de inhoud van het werkplan af met opdrachtgever, collega's en leidinggevende en geeft knelpunten tijdig aan;
- beschrijft haalbare doelen, mijlpalen en projectfases en een realistische planning;
- beslist, binnen zijn bevoegdheid, bij onvoorziene omstandigheden welke maatregelen genomen dienen te worden;
- zorgt ervoor dat benodigde vergunningen tijdig geregeld zijn;
- spreekt betrokkenen op duidelijke wijze aan indien deadlines niet gehaald dreigen te worden;
- signaleert kansen voor de organisatie en onderneemt actie om deze kansen om te zetten in werk.

De onderliggende competenties zijn: Beslissen en activiteiten initiëren, Aansturen, Samenwerken en overleggen, Plannen en organiseren, Ondernemend en commercieel handelen

P7-K1-W2 Calculeert en bewaakt budget

Omschrijving

De beginnend opzichter/uitvoerder groene ruimte maakt vooraf een calculatie en doet een kosten-baten analyse. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden bewaakt hij de kosten en anticipeert wanneer er overschrijding dreigt.

Resultaat

Een reële calculatie.
Het project wordt binnen de calculatie uitgevoerd.

Gedrag

De beginnend opzichter/uitvoerder groene ruimte:

- stemt de calculatie af met collega's en leidinggevende en geeft knelpunten tijdig aan;
- beslist, binnen zijn bevoegdheid, bij onvoorziene omstandigheden welke maatregelen genomen dienen te worden;
- stemt wijzigingen tijdig af met de opdrachtgever.

De onderliggende competenties zijn: Beslissen en activiteiten initiëren, Samenwerken en overleggen, Vakdeskundigheid toepassen, Plannen en organiseren

P7-K1-W3 Levert het werk op

Omschrijving

De beginnend opzichter/uitvoerder groene ruimte controleert samen met de opdrachtgever of het werk is uitgevoerd conform het bestek of (contract)afspraken.
Hij rondt alle administratieve processen af en voert de nacalculatie uit.

Resultaat

Het werk is opgeleverd.
Administratie is correct en volledig.

Gedrag

De beginnend opzichter/uitvoerder groene ruimte:

- zorgt voor accurate registratie;
- handelt eventuele schadeclaims volgens de procedure af;
- streeft er in zijn communicatie naar een positieve indruk te maken;
- maakt gebruik van de beschikbare financiële informatie en zijn financiële kennis om de nacalculatie uit te voeren.

De onderliggende competenties zijn: Overtuigen en beïnvloeden, Presenteren, Formuleren en rapporteren, Vakdeskundigheid toepassen, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten, Instructies en procedures opvolgen

P7-K1-W4 Optimaliseert proces/werkwijze

Omschrijving

De beginnend opzichter/uitvoerder groene ruimte blikt regelmatig en systematisch terug op de resultaten van de onderneming/afdeling/het project en de manier waarop het beleid en de plannen zijn uitgevoerd. Hij signaleert ontwikkelingen en verbetermogelijkheden. In overleg met de leidinggevende en eventueel ingeschakelde externe deskundigen stelt hij verbeteracties voor en voert deze uit.

Resultaat

De producten/diensten/werkwijzen van de onderneming/afdeling/het project sluiten aan bij ontwikkelingen en innovaties.

Gedrag

De beginnend opzichter/uitvoerder groene ruimte:

- oriënteert zich op ontwikkelingen en innovaties en koppelt dit aan kansen voor de onderneming/afdeling/het project;
- raadpleegt de leidinggevende/externe deskundigen over de gesignaleerde ontwikkelingen en innovaties, de evaluatie van de onderneming/afdeling/het project en gesignaleerde mogelijkheden;
- bekijkt de mogelijkheden van verbetervoorstellen vanuit financieel en organisatorisch perspectief.

De onderliggende competenties zijn: Samenwerken en overleggen, Onderzoeken, Ondernemend en commercieel handelen

P7-K1-W5 Stuurt medewerkers aan (in projecten)

Omschrijving

De beginnend opzichter/uitvoerder groene ruimte informeert en instrueert de medewerkers over de te verrichten taken, prioriteiten, productiviteitsnormen, kwaliteitsnormen, de planning en de taakverdeling, de te behalen resultaten en/of projecten vooraf aan de werkzaamheden (mogelijk in een (project)bijeenkomst. Hij biedt de medewerkers ruimte om vragen te stellen en te reageren.
Hij ziet erop toe dat de medewerkers de werkzaamheden uitvoeren volgens procedures, werkinstructies en/of de afspraken. Tijdens de werkzaamheden stuurt hij bij door aanvullende informatie of extra instructie te geven, werkzaamheden anders te organiseren of door andere maatregelen te treffen.

Resultaat

De werkzaamheden verlopen efficiënt en effectief.

Gedrag

De beginnend opzichter/uitvoerder groene ruimte:

- geeft duidelijke informatie en instructies;
- spreekt medewerkers consequent en helder aan op afwijkingen;
- checkt doelgericht en regelmatig of de informatie en instructies juist zijn overgekomen;
- controleert regelmatig of medewerkers werkzaamheden volgens afspraak, (wettelijke) richtlijnen en productiviteits- en kwaliteitsnormen uitvoeren.

De onderliggende competenties zijn: Aansturen, Formuleren en rapporteren, Kwaliteit leveren

Keuzedeel

Aan elk profiel zijn ten minste twee keuzedelen (D) verbonden. Uit het aanbod van keuzedelen moet de mbo -student ten minste één keuze maken.

Het keuzedeel vergroot de arbeidsmarktkansen van de mbo -student of vergemakkelijkt de doorstroom naar een vervolgstudie. Het vormt als het ware een 'plus' op het diploma. Het keuzedeel is dan ook geen onderdeel van de kwalificatie - eis.

De beschikbare keuzedelen voor dit kwalificatiedossier zijn te vinden op kwalificaties.s-bb.nl. Op deze website staat ook een overzicht met alle keuzedelen gekoppeld aan kwalificaties.